

IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOJ REVIZIJI

GRADA VISOKOG

2022.

Broj: 01-02-07-11-2-3591-7/22

Sarajevo, juli 2023.

SADRŽAJ

I	IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA.....	1
1.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI KONSOLIDOVANIH FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA.....	1
2.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI.....	3
II	REZIME DATIH PREPORUKA	5
III	KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU.....	7
IV	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI	8
1.	UVOD.....	8
2.	PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE	9
3.	PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PREDUZETIH MJERA.....	9
4.	SISTEM INTERNIH KONTROLA	11
5.	PLANIRANJE I IZVJEŠTAVANJE	14
5.1	Izrada i donošenje budžeta	14
5.2	Izještavanje.....	15
6.	KONSOLIDOVANI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI.....	15
6.1	GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA.....	16
6.1.1	Prihodi i primici	16
6.1.1.1	Prihodi od poreza.....	16
6.1.1.2	Neporezni prihodi	16
6.1.1.3	Primljeni transferi i donacije.....	18
6.1.2	Rashodi, izdaci i finansiranje	19
6.1.2.1	Plaće i naknade troškova zaposlenih	19
6.1.2.2	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge	20
6.1.2.3	Tekući transferi i drugi tekući rashodi.....	22
6.1.2.4	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	25
6.1.2.5	Izdaci za otplatu dugova	26
6.1.3	Finansijski rezultat	26
6.2	BILANS STANJA.....	27
6.2.1	Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe	27
6.2.2	Stalna sredstva	29
6.2.3	Kratkoročne obaveze i razgraničenja	31
6.2.4	Dugoročne obaveze i razgraničenja.....	31
6.2.5	Izvori sredstava	32
6.2.6	Popis sredstava i obaveza	32
6.3	IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA.....	33
7.	VANBILANSNA EVIDENCIJA	33
8.	JAVNE NABAVKE	34
9.	SUDSKI SPOROVI	36
10.	KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA	37
V	PRILOZI.....	39
1.	KONSOLIDOVANI GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	39
2.	IZJAVA RUKOVODSTVA	39

I IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Izveštaj nezavisnog revizora daje se na osnovu provedene finansijske revizije, koja obuhvata reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI KONSOLIDOVANIH FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Mišljenje s rezervom

Izvršili smo reviziju konsolidovanih finansijskih izvještaja **Grada Visokog (u daljnjem tekstu: Grad)**, koji obuhvataju: Bilans stanja na 31. 12. 2022. godine, Račun prihoda i rashoda, Izveštaj o kapitalnim izdacima i finansiranju, Posebne podatke o plaćama i broju zaposlenih, Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za godinu koja se završava na taj dan, te Analizu iskaza – tekstualni dio, uključujući i rezime značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, osim za moguće efekte pitanja opisanih u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, konsolidovani finansijski izvještaji istinito i fer prikazuju, u svim materijalnim aspektima, finansijski položaj Grada na 31. 12. 2022. godine, novčane tokove i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na taj dan, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnova za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvještaju:

- 1. Ne može se potvrditi knjigovodstvena vrijednost stalnih sredstava jer nisu knjigovodstveno evidentirane ceste, stanovi i poslovni prostori. Sredstva u pripremi u vrijednosti od 1.189.705 KM nisu stavljena u upotrebu, iako je investicija okončana, nije izvršena revalorizacija stalnih sredstava, a nije uspostavljena ni pomoćna knjiga kapitalne imovine, što nije u skladu s Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH (tačka 6.2.2 Izvještaja);**
- 2. Prihodi i primici su više iskazani za 755.467 KM jer su namjenska sredstva priznata kao prihod, iako nisu realizovana. Zbog toga ne možemo potvrditi finansijski rezultat i neraspoređeni višak prihoda nad rashodima u finansijskim izvještajima. Navedeno nije u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH (tačke 6.1.1.3 i 6.1.3 Izvještaja);**
- 3. Na poziciji kratkoročnih potraživanja (sumnjiva i sporna) iskazana su potraživanja iz ranijeg perioda u iznosu od najmanje 651.081 KM za koje je nastupio rok zastare. Potraživanja po osnovu komunalne naknade za 2022. godinu nisu knjigovodstveno evidentirana. Navedeno nije u skladu s odredbama Zakona o budžetima u FBiH, Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH (tačka 6.2.1 Izvještaja (tačka 6.2.1 Izvještaja)).**

Reviziju finansijskih izvještaja obavili smo u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i INTOSAI Okvirom profesionalnih objava.¹ Primijenjeni principi i standardi su ISSAI 100 – Osnovni principi revizije javnog sektora, ISSAI 140 – Kontrola kvaliteta u vrhovnim revizijskim institucijama, ISSAI 200 – Principi finansijske revizije i ISSAI 2000–2899 – standardi finansijske revizije. Naše odgovornosti prema INTOSAI Okviru profesionalnih objava detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju konsolidovanih finansijskih izvještaja*.

---

¹ Odluka o usvajanju i objavi INTOSAI Okvira profesionalnih objava („Sl. novine FBiH“, broj 59/22). INTOSAI Okvir profesionalnih objava (engl. IFPP) čini tri nivoa objava: INTOSAI principi (INTOSAI-P), međunarodni standardi vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i INTOSAI smjernice (GUID).

Nezavisni smo od Grada u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, te u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

Odgovornost rukovodstva za konsolidovane finansijske izvještaje

Rukovodstvo Grada odgovorno je za izradu i fer prezentaciju konsolidovanih finansijskih izvještaja, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola, relevantnih za pripremu i prezentaciju konsolidovanih finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze usljed prevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijske izvještaje, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su razumne u datim okolnostima.

Odgovornost revizora za reviziju konsolidovanih finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome da li su konsolidovani finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza usljed prevare ili greške, kao i izdati izvještaj nezavisnog revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena u skladu s INTOSAI Okvirom profesionalnih objava, uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati usljed prevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utiču na ekonomske odluke korisnika donesene na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao dio revizije, u skladu s INTOSAI Okvirom profesionalnih objava, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- prepoznavamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja konsolidovanih finansijskih izvještaja, zbog prevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dovoljni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja, nastalog usljed prevare, veći je od rizika nastalog usljed greške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola;
- stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti internih kontrola Grada;
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena, kao i povezanih objava rukovodstva;
- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj konsolidovanih finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li konsolidovani finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s rukovodstvom, između ostalih pitanja, i u vezi s planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i one u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama, koji su otkriveni tokom revizije.

2. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI

Mišljenje s rezervom

Uz reviziju konsolidovanih finansijskih izvještaja **Grada Visokog za 2022. godinu** izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, osim za navedeno u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Grada za 2022. godinu u skladu su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definisani kao kriteriji za datu reviziju.

Osnova za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvještaju:

1. Nisu donesene smjernice ekonomske i fiskalne politike za trogodišnji period, Odluka o izvršavanju Budžeta ne sadrži sve propisane elemente, planiranje i knjigovodstveno evidentiranje pojedinih rashoda i izdataka nije izvršeno u skladu s kontnim planom koji je dio Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH, a ne sačinjavaju se ni planovi novčanih tokova i operativni planovi (tačka 5.1 Izvještaja);
2. Tenderskom dokumentacijom za provođenje otvorenih postupaka nisu jasno utvrđeni rokovi izvođenja radova, zbog čega smo zaključili da nije sačinjena na način da sadrži neophodne informacije. Ne možemo potvrditi da je Tehnička specifikacija za nabavku vatrogasnog vozila sačinjena na način da osigura pravičnu i aktivnu konkurenciju, zbog čega ugovorni organ nije postupio u skladu s odredbama Zakona o javnim nabavkama (tačka 8. Izvještaja);
3. Godišnji popis nije proveden u cijelosti jer nisu popisani zemljište, zgrade, poslovni prostori, stanovi i dr., te nije izvršeno usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine, što nije u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH (tačka 6.2.6 Izvještaja).

Reviziju usklađenosti izvršili smo u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i INTOSAI Okvirom profesionalnih objava. Primijenjeni principi i standardi su ISSAI 100 – Osnovni principi revizije javnog sektora, ISSAI 140 – Kontrola kvaliteta u vrhovnim revizijskim institucijama, ISSAI 400 – Principi revizije usklađenosti i ISSAI 4000 – Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema INTOSAI Okviru profesionalnih objava detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti*.

Nezavisni smo od Grada u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, kao i u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju konsolidovanih finansijskih izvještaja, rukovodstvo Grada odgovorno je da osigura da aktivnosti, finansijske transakcije i informacije budu u skladu s propisima kojima su regulisane i potvrdi da je tokom fiskalne godine obezbijedilo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o konsolidovanim finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane. **Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena u skladu s INTOSAI Okvirom profesionalnih objava, uvijek otkriti značajnu neusklađenost kada ona postoji.** Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene i da li je poslovanje Grada, prema definisanim kriterijima, usklađeno sa zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije interne revizije i sistema internih kontrola.

Sarajevo, 28. 7. 2023. godine

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA

Dragan Kolobarić, s. r.

GENERALNI REVIZOR

Dževad Nekić, s.r.

II REZIME DATIH PREPORUKA

REDNI BROJ	PREPORUKA	POGLAVLJE/TAČKA
1.*	Vršiti identifikaciju i procjenu rizika s ciljem uspostavljanja sistema internih kontrola u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH.	4.
2.	Potrebno je da Služba za finansije, privredu, poslovne prostore i ekonomski razvoj vrši provjeru sadržaja izjava o fiskalnoj odgovornosti, u skladu s odredbama Pravilnika o obliku i sadržaju, načinu popunjavanja i predaje izjave o fiskalnoj odgovornosti.	4.
3.*	Nastaviti aktivnosti kako bi se jedinica za internu reviziju uspostavila u skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH.	4.
4.	Donijeti plan integriteta i plan djelovanja protiv korupcije s ciljem smanjenja rizika nastanka korupcije i drugih nepravilnosti.	4.
5.	Odlukom o izvršavanju Budžeta Grada utvrditi prioritete plaćanja, urediti detaljnu strukturu tekućih transfera i njihovo izvršavanje, kao i upravljanje dugom, u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH.	5.
6.*	Donositi smjernice ekonomske i fiskalne politike za trogodišnji period, poštovati rokove za izradu budžeta, te sačinjavati planove novčanih tokova i operativne planove u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH, a rashode i izdatke, prihode i primitke planirati Budžetom i knjigovodstveno evidentirati u skladu s kontnim planom koji je dio Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.	5.
7.*	Analizu iskaza (tekstualni dio), kao dio godišnjih finansijskih izvještaja, sačinjavati tako da sadrži značajna odstupanja od plana, analizu potraživanja i obaveza, u skladu sa Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u Federaciji Bosne i Hercegovine.	6.
8.*	Donijeti interni akt kojim se reguliše način prikupljanja i naplate prihoda.	6.1.1.2
9.	Poduzeti aktivnosti na naplati prihoda od prodaje stanova, komunalne naknade i zakupa, te osigurati kontrolu i nadzor naplate prihoda iz nadležnosti Grada, u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH.	6.1.1.2
10.	Neurošene namjenske prihode na kraju godine, a prije izrade godišnjeg obračuna, preknjižiti na vremenska razgraničenja, u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i drugim podzakonskim aktima.	6.1.1.3
11.*	Obrazac putnog naloga za korištenje službenog vozila (PN-4) popunjavati u skladu sa Pravilnikom o obaveznom sadržaju i načinu popunjavanja obrasca putnog naloga goriva s ciljem uspostavljanja kontrole upotrebe službenih vozila.	6.1.2.2
12.*	Javnim pozivom za dodjelu sredstava neprofitnim organizacijama propisati dokumentaciju za utvrđene kriterije i potkriterije, s ciljem dokazivanja ispunjenosti istih, kao i rokove za dostavljanje izvještaja	6.1.2.3

	o namjenskom utrošku sredstava u cilju provođenja nadzora, u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH.	
13.	Prilikom izvršavanja Budžeta postupati u skladu s načelima jedne godine i efikasnosti, kako je definisano Zakonom o budžetima u FBiH.	6.1.2.4
14.*	Uspostaviti odgovarajuće evidencije potraživanja u Glavnoj i pomoćnoj knjizi, te vršiti usklađivanje sa službama koje izdaju rješenja.	6.2.1
15.*	Izvršiti analizu i ocjenu naplativosti potraživanja koja su iskazana u Glavnoj knjizi, na osnovu konstatovanog predložiti daljnje mjere u saradnji sa Gradskim pravobranilaštvom, s ciljem realnog iskazivanja potraživanja, te osigurati dosljednu primjenu računovodstvenih načela, u skladu s Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH.	6.2.1
16.*	Knjigovodstveno evidentirati stanove, poslovne prostore i ceste te poduzeti aktivnosti kako bi se ulaganja iskazana na poziciji stalnih sredstava u pripremi stavila u upotrebu, u skladu s Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.	6.2.2
17.*	Voditi pomoćnu knjigu kapitalne imovine, u skladu sa Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.	6.2.2
18.	Izvršiti revalorizaciju stalnih sredstava za 2022. godinu u skladu s članom 18. Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH, članom 66. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH i članom 13. Pravilnika o računovodstvu i računovodstvenim politikama u Jedinostvenom organu uprave Općine Visoko.	6.2.2.
19.	Izvršiti analizu ranije provedenih knjiženja dugoročnih obaveza po osnovu kredita, te provesti korektivna knjiženja u skladu s Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i trezor.	6.2.4.
20.	Izvršiti analizu strukture konta Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima i u skladu s konstatovanim provesti odgovarajuća knjiženja.	6.2.5.
21.*	Popisom utvrditi stvarno stanje imovine i obaveza i izvršiti usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem, kako je to propisano Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.	6.2.6.
22.	Tenderskom dokumentacijom jasno utvrditi rokove izvođenja radova i sačinjavati je na način da se osigura pravična i aktivna konkurencija u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama.	8.

* nerealizovane preporuke iz prethodnog perioda (12)

III KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine u okviru finansijske revizije provodi reviziju konsolidovanih finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvještaja i revizija usklađenosti podrazumijevaju proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza kako bi se utvrdilo da li su predmeti revizije, tj. konsolidovani finansijski izvještaji, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni s odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju poredbene parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za obavljanje finansijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o budžetima u FBiH;
  - Uredba o računovodstvu budžeta u FBiH;
  - Pravilnik o knjigovodstvu budžeta u FBiH;
  - Pravilnik o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH;
- Odluka o izvršenju Budžeta Grada Visokog za 2022. godinu;
- Budžet Grada Visokog za 2022. godinu;
- Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH;
- Zakon o principima lokalne samouprave u FBiH;
- Statut Grada Visokog;
- Zakon o trezoru u FBiH;
- Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH;
- Zakon o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH;
- Zakon o plaćama i naknadama u organima vlasti u FBiH;
- Odluka o plaćama i naknadama u Jedinственном općinskom organu uprave Općine Visoko;
- Zakonom o državnoj službi u FBiH;
- Zakon o namještenicima u organima državne službe u FBiH;
- Zakon o porezu na dohodak;
- Zakon o doprinosima;
- Zakon o javnim nabavkama;
kao i drugi podzakonski akti navedenih zakona.

IV IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

1. UVOD

Grad je jedinica lokalne samouprave u sastavu Zeničko-dobojskog kantona, uspostavljen Zakonom o Gradu Visokom² koji je donio Parlament FBiH 6. 5. 2019. godine. Shodno Zakonu, Grad je pravni sljednik Općine Visoko i Zakonom o principima lokalne samouprave u FBiH³ ima utvrđene nadležnosti, te preuzima nadležnosti, prava, obaveze i imovinu Općine.

Nadležnosti Grada utvrđene su Ustavom FBiH, Zakonom o principima lokalne samouprave u FBiH i Statutom Grada Visokog.

Grad obavlja poslove kojima se neposredno ostvaruju potrebe građana, a naročito: 1) osiguranje i zaštita ljudskih prava i osnovnih sloboda; 2) donošenje budžeta; 3) donošenje programa i planova razvoja Grada; 4) utvrđivanje i provođenje politike uređenja prostora i zaštite okoline; 5) donošenje prostornih, urbanističkih i provedbenih planova; 6) utvrđivanje i provođenje stambene politike; 7) utvrđivanje i vođenje politike raspolaganja, korištenja i upravljanja građevinskim zemljištem; 8) upravljanje i raspolaganje imovinom; 9) upravljanje, finansiranje i unapređenje djelatnosti i objekata lokalne komunalne infrastrukture (vodosnabdijevanje, prikupljanje i odlaganje čvrstog otpada, javna čistoća, lokalna groblja, lokalni putevi i mostovi, ulična rasvjeta, javna parkirališta, parkovi); 10) donošenje propisa o porezima, naknadama, doprinosima i taksama iz nadležnosti; 11) odlučivanje o zaduženju; 12) lokalni javni prevoz; 13) predškolsko i osnovno obrazovanje; 14) kultura i sport, kao i druge poslove od lokalnog značaja, koji nisu isključeni iz nadležnosti, niti su dodijeljeni u nadležnost nekog drugog nivoa vlasti.

Grad je uspostavio Registar budžetskih korisnika, kojim su kao budžetski korisnici utvrđene gradske službe i JU Centar za socijalni rad.

Javna preduzeća i ustanove čiji je osnivač Grad su: 1) JU „Centar za socijalni rad“ Visoko; 2) JU „Centar za kulturu, sport i informisanje“ Visoko; 3) JU „Zavičajni muzej“ Visoko; 4) JU za predškolski odgoj i obrazovanje, „Visoko“; 5) JU „Gradska biblioteka“ Visoko; 6) JU „Dom zdravlja“ Visoko; 7) JKP „Gradska groblja“ d.o.o. Visoko; 8) JKP „Visoko“ d.o.o. Visoko; 9) JP „Visokoenergija“ d.o.o. Visoko; 10) JP „Veterinarska stanica“ d.o.o. Visoko.

Organi Grada su Vijeće i gradonačelnik. Vijeće je predstavničko tijelo građana i ima 25 vijećnika. Vijeće donosi Poslovnik o radu kojim je regulisan način njegovog rada, tok sjednica i druga značajna pitanja vezana za rad i njegovih radnih tijela. Gradonačelnik je izvršni organ Grada, koji predstavlja i zastupa, donosi akte iz svoje nadležnosti, predlaže odluke i druge akte Vijeću. Vijećnici i gradonačelnik biraju se na mandat od četiri godine neposredno na izborima, u skladu sa Izbornim zakonom BiH.

Funkciju gradonačelnika obavlja Mirza Ganić, imenovan 15. 12. 2020. godine.

U skladu s izbornim rezultatima, Vijeće je konstituisano na čelu sa predsjedavajućim Nikolom Pekićem.

Poslovi iz nadležnosti Grada vrše se u okviru osnovnih organizacionih jedinica/službi: 1) Služba za urbanizam, imovinsko-pravne, geodetske poslove i katastar nekretnina; 2) Služba za finansije, privredu, poslovne prostore i ekonomski razvoj; 3) Služba za boračko-invalidsku zaštitu i društvene djelatnosti; 4) Služba civilne zaštite; 5) Služba za infrastrukturu, ekologiju, komunalne i inspeksijske poslove; 6) Služba za opću upravu i zajedničke poslove. Posebne službe su: 1) Služba kabineta gradonačelnika; 2) Stručna služba Gradskog vijeća; 3) Služba interne revizije.

---

² „Sl. novine FBiH“, br. 30/19

³ „Sl. novine FBiH“, br. 49/06

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji gradskih službi sistematizovana su 152 radna mjesta, a na 31. 12. 2022. godine zaposlenih je 102. Ukupan broj zaposlenih sa JU „Centar za socijalni rad“ koji se finansira iz budžeta Grada je 118.

Sjedište Grada je u Ulici Alije Izetbegovića 12A.

2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su konsolidovani finansijski izvještaji Grada za 2022. godinu i usklađenost aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Cilj je da se izrazi mišljenje o tome jesu li finansijski izvještaji pouzdani i da li bilansi u potpunosti odražavaju rezultate izvršenja budžeta. Revizijom će se procijeniti primjenjuje li rukovodstvo institucije zakone i propise i koristi li sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti finansijsko upravljanje, sistem internih kontrola i funkcija interne revizije.

Revizija je obavljena u skladu s internim planskim dokumentima, u periodu od januara do jula 2023. godine, s prekidima.

S obzirom na to da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PREDUZETIH MJERA

Ured za reviziju institucija u FBiH (u daljnjem tekstu: Ured za reviziju) izvršio je finansijsku reviziju Općine Visoko za 2015. godinu, sačinio Izvještaj o izvršenoj reviziji i dao mišljenje s rezervom o finansijskim izvještajima. U Izvještaju su date preporuke s ciljem otklanjanja uočenih propusta i nedostataka.

Općina je postupila u skladu s članom 16. tačka 3. Zakona o reviziji institucija u FBiH i obavijestila o preduzetim radnjama s ciljem prevazilaženja nepravilnosti identifikovanih u revizorskom izvještaju. Revizijom je konstatovano da su preduzete odgovarajuće mjere, u skladu s planiranim aktivnostima.

Uvidom u preduzete aktivnosti i analizom realizacije datih preporuka utvrdili smo sljedeće:

Realizovane preporuke	
1.	Uspostavljen je Registar budžetskih korisnika Grada, u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Zakonom o trezoru u FBiH.
2.	Isplata stimulacija vrši se u skladu sa internim aktom.
3.	Ugovori o djelu sadrže detaljan opis poslova koji se trebaju izvršiti i istim je utvrđena obaveza dostavljanja izvještaja nakon izvršenog posla, a prije isplate ugovorene naknade.
4.	Obračun i isplata vijećničkih paušala vrši se u skladu sa Odlukom o visini naknade vijećnika i članova radnih tijela Općinskog vijeća.
5.	Obaveze po kreditu Svjetske banke za sanaciju komunalne infrastrukture sektor "Vodoopskrba, kanalizacija i čvrsti otpad" - IDA 2148 evidentirane su u poslovnim knjigama, u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH.
6.	Potrebno je provoditi proceduru javnih nabavki za sve nabavke roba, usluga i izvođenja radova te sa odabranim dobavljačem zaključiti ugovor u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama.

Djelimično realizovane preporuke	
1.	Radna mjesta u Službi za internu reviziju su sistematizovana, međutim još uvijek nisu popunjena, te interna revizija nije uspostavljena u potpunosti u skladu sa Zakonom o internoj reviziji.
2.	Izveštavanje o izvršenju Budžeta se vrši na način propisan Zakonom o budžetima u FBiH, međutim Analiza iskaza ne sadrži sve potrebne elemente u skladu s Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.
3.	Poduzimaju se mjere i aktivnosti na utvrđivanju prava vlasništva i raspolaganja na koju Grad ima pravo vlasništva, korištenja ili raspolaganja, međutim ove aktivnosti nisu okončane. Značajan dio stalnih sredstava još uvijek nije knjigovodstveno evidentiran, zbog čega imovina nije istinito i fer iskazana u finansijskim izvještajima.
Nerealizovane preporuke	
1.	Poboljšati funkcionisanje sistema internih kontrola u cilju otklanjanja utvrđenih nedostataka, kao i dosljedne primjene zakonskih i ostalih propisa, a sve donesene akte u potpunosti i dosljedno primjenjivati, vršiti adekvatan nadzor i u kontinuitetu pratiti njihovo poštivanje.
2.	Potrebno je da se osigura dosljedna primjena Zakona o budžetima u FBiH u dijelu izrade i usvajanja Dokumenta okvirnog budžeta do 30. juna tekuće godine.
3.	Donijeti interni akt kojim će se regulisati način prikupljanja i naplate prihoda i vršiti adekvatnu kontrolu i nadzor nad naplatom prihoda Općine.
4.	Poduzeti sve zakonske mjere i aktivnosti u cilju naplate i evidentiranja svih nenaplaćenih potraživanja po osnovu prodaje stanova.
5.	Kratkoročna potraživanja realno i tačno iskazivati i vršiti procjenu vrijednosti pojedinačnih pozicija bilansa u skladu sa računovodstvenim propisima.
6.	Osigurati vođenje pomoćne knjige svih potraživanja u skladu sa Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH, te vršiti kontinuirano usaglašavanje pomoćne evidencije sa knjigovodstvenom.
7.	Internim aktom regulisati pravo na priznavanje troškova fiksnih telefona kao i procedure i ograničenja izdataka za fiksne telefone.
8.	Korištenje službenih vozila vršiti u skladu sa Uputstvom o korištenju službenih vozila Općine, kao i sačinjavanje izvještaja o korištenju službenih vozila i potrošnji goriva. Obrazac za korištenje službenog automobila (PN-4), popunjavati u skladu sa Pravilnikom o obaveznom sadržaju i načinu popunjavanja obrasca putnog naloga.
9.	Osigurati pravilno knjigovodstveno evidentiranje ostalih nespomenutih usluga na pozicijama propisanim Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH i Analitičkim kontnim planom za budžet i budžetske korisnike FBiH.
10.	Potrebno je osigurati izvještavanje o utrošku sredstava po svim vidovima tekućih transfera od strane korisnika u skladu sa članom 57. Zakona o budžetima.
11.	Tekući transferi od viših nivoa vlasti namijenjeni za kapitalna ulaganja, trebalo je knjigovodstveno evidentirati na poziciji kapitalnih primitaka u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

12.	U skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH, izvršiti knjigovodstveno evidentiranje nabavke stalnih sredstava o kojima vodi brigu i upravlja Općina u skladu sa zakonskim propisima.
13.	Voditi knjigu kapitalne imovine kao jednu od obaveznih pomoćnih evidencija u skladu sa članom 7. Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH i članu 59. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.
14.	Godišnji popis imovine i obaveza, usklađivanje imovine i obaveza vršiti u skladu sa članovima 25. i 26. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH i ostalim važećim zakonskim propisima.
15.	Potrebno je ovjerenim konfirmacijama potvrditi vjerodostojnost iskazanih potraživanja, te u bilješkama obrazložiti pojedinačna stanja sumnjivih i spornih potraživanja, te planirati aktivnosti i način rješavanja istih u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH.
Preporuke za koje nije izvršena ocjena postupanja	
1.	Donijeti pravilnik o unutrašnjoj kontroli – unutrašnjim kontrolnim postupcima, kao i pisanu proceduru za uspostavu i jačanje sistema interne kontrole u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH. Izmjenama Zakona o budžetima u FBiH izmijenjen je član kojim je predviđeno donošenje ovog akta, te su u skladu sa Zakonom obveznici dužni urediti sistem interne kontrole u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli i Standardima interne kontrole u javnom sektoru u Federaciji.

Nakon izvršene revizije za 2022. godinu date su ukupno 22 preporuke, od čega je deset novih i 12 preporuka koje su već date u Izvještaju o finansijskoj reviziji za 2015. godinu (15 nerealizovanih i tri djelimično realizovane).⁴

Postupanje po Pismu menadžmentu

U toku obavljene prethodne revizije konstatovali smo da postoje određene slabosti sistema internih kontrola, koje mogu uticati na finansijske izvještaje i pravilnost poslovanja. Putem pisma menadžmentu koje je dostavljeno nakon obavljene prethodne revizije obavijestili smo o slabostima i dali odgovarajuće preporuke, kako bi se poduzele aktivnosti s ciljem njihovog otklanjanja prije sačinjavanja godišnjih finansijskih izvještaja za 2022, i kako se one ne bi ponovile u izvještaju o finansijskoj reviziji za 2022. godinu.

U pismu rukovodstvu dato je deset preporuka, od kojih su četiri implementirane do dana sačinjavanja izvještaja o finansijskoj reviziji, jedna djelimično, a za pet preporuka nisu preduzete aktivnosti.

Preporuke koje su djelimično implementirane ili nisu nikako, ponovit će se u okviru izvještaja.

4. SISTEM INTERNIH KONTROLA

Cilj sistema internih kontrola je da osigura razumno uvjerenje da Grad u poslovanju upravlja javnim sredstvima zakonito, transparentno, ekonomično, efikasno i efektivno, odnosno da interne kontrole funkcionišu u skladu s važećom regulativom.

Finansijsko upravljanje i kontrola

Finansijsko upravljanje i kontrola je sveobuhvatan sistem internih kontrola koji uspostavljaju i za koji su odgovorni rukovodioci korisnika javnih sredstava, a kojim se upravljajući rizicima osigurava razumno uvjerenje da će se u ostvarivanju ciljeva budžetska i druga sredstva koristiti pravilno,

⁴ Pet preporuka iz prethodnog izvještaja spojeno je u dvije, tri u dijelu izrade budžeta i izvještavanja i dvije preporuke u dijelu popisa imovine.

ekonomično, efikasno i efektivno. Sistem internih kontrola uspostavlja se donošenjem internih propisa i akata u skladu sa važećom regulativom.

Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH⁵ i Pravilnik o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH⁶ nalažu uspostavljanje, vođenje i procjenu sistema internih kontrola na osnovu COSO modela.⁷

Faktor koji najviše utiče na funkcionalnost sistema internih kontrola je povoljno kontrolno okruženje, koje prvenstveno dolazi do izražaja kroz organizacijsku strukturu, način rukovođenja i poštovanje postojećih zakonskih propisa.

Statut Grada donijelo je Vijeće 26. 11. 2021. godine, usklađen sa Zakonom o principima lokalne samouprave u FBiH i Zakonom o Gradu Visoko. Statutom su uređeni samoupravni djelokrug Grada, organi, međusobni odnosi organa, mjesna samouprava, neposredno učestvovanje građana u odlučivanju, finansiranje i imovina, propisi i drugi akti, javnost rada, kao i druga pitanja od značaja za organizaciju i rad Grada.

Grad je uspostavio Registar budžetskih korisnika, kojim su kao budžetski korisnici utvrđene gradske službe pod ID brojem Grada i JU Centar za socijalni rad. U toku su aktivnosti na usklađivanju registra u skladu s Pravilnikom o utvrđivanju i načinu vođenja registra budžetskih korisnika budžeta u FBiH⁸.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji gradskih službi definisana je unutrašnja organizacija službi za upravu, posebnih službi, odsjeka i drugih organizacionih cjelina, njihova nadležnost, sistematizacija radnih mjesta, način rukovođenja, programiranje i planiranje poslova, ovlaštenja i odgovornost rukovodećih službenika u obavljanju poslova, te druga pitanja.

Rukovodstvo Grada odgovorno je za uspostavljanje funkcionalnog sistema interne kontrole u skladu sa propisima koji to regulišu, kao i za uspostavljanje, razvoj i implementaciju odgovarajućeg, efikasnog, efektivnog i ekonomičnog finansijskog upravljanja i kontrola. Također je odgovorno i za izradu internih akata (koji se zasnivaju na svih pet komponenti sistema internih kontrola, podzakonskim aktima, Standardima interne kontrole i dobrim praksama interne kontrole) i za implementaciju sistema finansijskog upravljanja i kontrole (u daljem tekstu: FUK) u svim organizacijskim jedinicama Grada, poštujući principe zakonitosti, finansijskog upravljanja i transparentnosti u skladu sa standardima interne kontrole.

Gradonačelnik u okviru svojih nadležnosti predstavlja i zastupa Grad te rukovodi gradskim službama za upravu. Za dio poslova data su ovlaštenja šefovima odsjeka u svojstvu v.d. pomoćnika gradonačelnika do okončanja konkursne procedure, u skladu sa Zakonom o organizaciji organa uprave. Godišnje finansijske izvještaje (pojedinačni i konsolidovani) potpisao je šef Odsjeka za privredu i ekonomski razvoj koji ima ovlaštenje gradonačelnika da obavlja poslove pomoćnika gradonačelnika i donosi pojedinačne akte koji su neophodni za neometano odvijanje poslova iz nadležnosti Službe za finansije, privredu, poslovne prostore i ekonomski razvoj. Posebno ovlaštenje za potpisivanje finansijskih izvještaja nije doneseno.

Grad je imenovao koordinatora za finansijsko upravljanje i kontrolu, koji je u skladu sa Odlukom o imenovanju od 21. 4. 2017. godine odgovoran za planiranje, pripremu i praćenje provođenja planiranih aktivnosti na uspostavljanju i razvoju finansijskog upravljanja i kontrole, koordinaciju samoprocjene i izradu Godišnjeg izvještaja o funkcionisanju sistema FUK-a, koordinaciju izrade internih akata i sl. Koordinator je u skladu sa Odlukom koordinirao kod izrade Godišnjeg izvještaja o funkcionisanju sistema FUK-a i procedura kojim se razrađuju postupci, definiraju nadležnosti i odgovornosti i uređuju kontrolne aktivnosti.

---

⁵ „Sl. novine FBiH“, br. 38/16

⁶ „Sl. novine FBiH“, br. 6/17, 3/19

⁷ COSO model je općeprihvaćeni međunarodni model za uspostavljanje, vođenje i procjenu sistema internih kontrola koji čini pet međusobno povezanih komponenti: kontrolno okruženje, procjena rizika, kontrolne aktivnosti, informacije i komunikacije, praćenje i procjena. Ovaj model definiše internu kontrolu kao postupke koje poduzima rukovodstvo zajedno sa zaposlenicima institucije koja je osmišljena da osigura razumno uvjerenje da se postizanje ciljeva poslovanja odvija putem efikasnih i efektivnih procesa, da je osigurana pouzdanost finansijskog izvještavanja, kao i usklađenost sa važećom regulativom.

⁸ „Sl. novine FBiH“, br. 30/14

U vezi s **upravljanjem rizicima** donesena je strategija upravljanja rizicima, registar rizika i mape procesa kojima su definisani tokovi procesa, odgovorna lica, ali ne vrši se identifikovanje i kontinuirana procjena uticaja i vjerovatnoće rizika za ključne segmente poslovanja. Implementacija mapi procesa utvrđena je Zaključkom gradonačelnika od 1. 1. 2023. godine.

Kontrolne aktivnosti temelje se na pisanim pravilima i principima, postupcima i drugim mjerama koje se uspostavljaju radi ostvarenja ciljeva korisnika javnih sredstava smanjenjem rizika na prihvatljiv nivo.

U svrhu uspostavljanja funkcionalnog i efikasnog sistema internih kontrola, Grad je usvojio određene interne akte i procedure. Donesene su računovodstvene politike usklađene sa Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i trezor, a u skladu s članom 13. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH. Odlukom o uslovima i korištenju i načinu plaćanja službenih mobilnih telefona regulisano je pravo korištenja službenih mobilnih telefona, međutim nije regulisano korištenje i praćenje troškova fiksnih telefona. Početkom 2023. godine donesen je Pravilnik o provođenju popisa sredstava i izvora sredstava.

Informacije i komunikacije nisu na zadovoljavajućem nivou unutar gradskih službi. Unutar službi koje izdaju rješenja nisu uspostavljene sveobuhvatne evidencije potraživanja, kako bi se osigurao nadzor ispostavljenih rješenja u saradnji sa Službom za finansije, privredu, poslovne prostore i ekonomski razvoj.

Grad je donio Strategiju upravljanja rizicima, registar rizika i mape procesa kojima su definisani tokovi procesa i odgovorna lica, ali nije vršio identifikovanje i kontinuiranu procjenu uticaja i vjerovatnoće rizika za ključne segmente poslovanja. Također, informacije i komunikacije između gradskih službi nisu bile na zadovoljavajućem nivou.

Zbog navedenog konstatujemo da nisu poduzete dovoljne aktivnosti kako bi se uspostavio sistem internih kontrola u skladu s odredbama Zakona o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i Pravilnika o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH.

Izjava o fiskalnoj odgovornosti Grada kao jedinstvenog organa uprave sačinjena je i dostavljena Ministarstvu finansija Zeničko-dobojskog kantona u skladu s članovima 2. i 6. Pravilnika o obliku i sadržaju, načinu popunjavanja i predaje izjave o fiskalnoj odgovornosti.

JU Centar za socijalni rad dostavila je Izjavu o fiskalnoj odgovornosti (Prilog 1. – Obrazac 1.A) Službi za finansije, bez Upitnika o fiskalnoj odgovornosti i ostalih obrazaca. **Služba nije vršila provjeru formalnog sadržaja Izjave i Upitnika, što je obaveza utvrđena članom 13. Pravilnika o obliku i sadržaju, načinu popunjavanja i predaje izjave o fiskalnoj odgovornosti.**

Preporuke:

- **vršiti identifikaciju i procjenu rizika s ciljem uspostavljanja sistema internih kontrola u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH;**
- **potrebno je da Služba za finansije, privredu, poslovne prostore i ekonomski razvoj vrši provjeru sadržaja izjava o fiskalnoj odgovornosti, u skladu s odredbama Pravilnika o obliku i sadržaju, načinu popunjavanja i predaje izjave o fiskalnoj odgovornosti.**

Interna revizija

U skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH⁹ i Pravilnikom o kriterijima za uspostavljanje jedinica za internu reviziju u javnom sektoru u FBiH,¹⁰ Grad je obavezan uspostaviti jedinicu za internu reviziju.

---

⁹ „Sl. novine FBiH“, br. 47/08, 101/16

¹⁰ „Sl. novine FBiH“, br. 49/20

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji gradskih službi u okviru Službe interne revizije sistematizovana su radna mjesta: rukovodilac Službe interne revizije i stručni savjetnik – interni revizor (dva izvršioca). Na dio Pravilnika koji se odnosi na jedinicu za internu reviziju, Centralna harmonizacijska jedinica Federalnog ministarstva finansija je dala mišljenje da je u skladu s važećom regulativom i međunarodnim standardima.

Nakon okončane procedure javnog konkursa, u martu 2023. godine popunjeno je radno mjesto rukovodioca Službe interne revizije. S obzirom na to da su tek započete aktivnosti na popunjavanju Službe, ona još nije uspostavljena u skladu sa Zakonom o internoj reviziji u FBiH i Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji gradskih službi.

Preporuka:

- ***nastaviti aktivnosti kako bi se jedinica za internu reviziju uspostavila u skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH.***

Prevenција korupcije

Odlukom Vlade Zeničko-dobojskog kantona od 10. 6. 2022. godine usvojen je Akcioni plan za provođenje Strategije za prevenciju i borbu protiv korupcije Zeničko-dobojskog kantona za period 2022.-2024. godine. Odlukom se sve institucije Kantona, uključujući i jedinice lokalne samouprave, obavezuju na izvršavanje propisanih obaveza i na saradnju sa Uredom za borbu protiv korupcije i Timom Vlade Kantona za prevenciju i borbu protiv korupcije u realizaciji svih aktivnosti predviđenih Akcionim planom.

Rješenjem gradonačelnika imenovan je koordinator antikorupcijskih aktivnosti u procesu implementacije usvojene Strategije, međutim Grad još uvijek nije donio Plan integriteta koji predstavlja interni antikorupcijski dokument, niti plan djelovanja protiv korupcije.

Preporuka:

- ***donijeti plan integriteta i plan djelovanja protiv korupcije s ciljem smanjenja rizika nastanka korupcije i drugih nepravilnosti.***

5. PLANIRANJE I IZVJEŠTAVANJE

5.1 IZRADA I DONOŠENJE BUDŽETA

Budžet Grada za 2022. godinu usvojilo je Vijeće 27. 12. 2021. godine u iznosu od 24.095.000 KM. Izmjene i dopune Budžeta donesene su 31. 3. 2022. godine u iznosu od 24.386.000 KM, 30. 6. 2022. godine u iznosu od 24.814.000 KM i 27. 10. 2022. godine u iznosu od 25.980.000 KM.

Posljednjim izmjenama i dopunama Budžeta planirani su ukupni prihodi i primici u iznosu od 24.758.273 KM i preneseni višak prihoda nad rashodima u iznosu od 1.221.727 KM.

Ukupni rashodi i izdaci planirani su u iznosu od 25.980.000 KM, od čega tekući rashodi (15.757.200 KM), izdaci za nabavku stalnih sredstava (9.391.800 KM), izdaci za otplate dugova (811.000 KM) i tekuća rezerva (20.000 KM). Budžetom je planirano finansiranje gradskih službi, Vijeća, Gradskog pravobranilaštva i JU Centar za socijalni rad.

Budžet Grada izvršava se na osnovu Odluke o izvršavanju Budžeta Grada za 2022. godinu. Odlukom nisu utvrđeni prioriteti plaćanja, nije uređena detaljna struktura tekućih transfera i njihovo izvršavanje, kao ni upravljanje dugom. Zbog navedenog Odluka o izvršavanju Budžeta Grada za 2022. godinu nije donesena na način propisan članom 7. Zakona o budžetima.¹¹

---

¹¹ „Službene novine FBiH“, broj 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19 i 99/19

Također, utvrdili smo da nisu sačinjavani godišnji i kvartalni planovi novčanih tokova, kao ni operativni planovi, u skladu s članovima 53. i 63. Zakona o budžetima u FBiH.

Revizijom smo utvrdili da pri izradi i izvršavanju Budžeta nisu dosljedno primijenjene određene odredbe Zakona o budžetima u FBiH, u dijelu koji se odnosi na poštivanje rokova izrade i usvajanja DOB-a i dostavljanja budžetskih zahtjeva.

Služba za finansije, privredu, poslovne prostore i ekonomski razvoj nije sačinila i dostavila gradskim službama i JU Centar za socijalni rad budžetske instrukcije 1. i 2., niti su usvojene Smjernice ekonomske i fiskalne politike za trogodišnji period.

Zakonom o budžetima u FBiH utvrđeno je da se planiranje rashoda i izdataka, te prihoda i primitaka budžetom vrši na nivou analitičkog konta kontnog okvira za budžetske korisnike, te da se budžetsko računovodstvo vodi po načelu dvojnog knjigovodstva prema rasporedu konta iz analitičkog kontnog plana.

Pojedini prihodi, rashodi i izdaci nisu prilikom izrade budžeta planirani na odgovarajućim kontima, a samim tim ni knjigovodstveno evidentirani. Primljeni kapitalni transferi od viših nivoa vlasti planirani su i iskazani na poziciji primljenih tekućih transfera, izdaci za volonterski rad na poziciji tekućih transfera pojedincima, a izdaci za reprezentaciju, naknade po osnovu ugovora o djelu i izdaci za oglašavanje na poziciji ostalih nespomenutih usluga i dažbina.

Navedeno je imalo za posljedicu da finansijski izvještaji ne daju tačan prikaz ovih prihoda i rashoda po vrstama, što nije u skladu s kontnim planom koji je dio Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

Konstatovali smo da: nisu poštovani rokovi za izradu DOB-a i dostavljanje budžetskih zahtjeva prilikom donošenja budžeta, nisu usvojene smjernice ekonomske i fiskalne politike za trogodišnji period, Odlukom o izvršavanju Budžeta Grada nisu utvrđeni prioriteti plaćanja, nije uređena detaljna struktura tekućih transfera i njihovo izvršavanje, kao i upravljanje dugom, a u pojedinim slučajevima rashodi i izdaci nisu Budžetom planirani i knjigovodstveno evidentirani na odgovarajućim pozicijama. Također, nisu sačinjavani godišnji i kvartalni planovi novčanih tokova, kao ni operativni planovi.

Imajući u vidu navedeno, nije postupljeno u skladu s odredbama Zakona o budžetima u FBiH i Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

Preporuke:

- ***Odlukom o izvršavanju Budžeta Grada utvrditi prioritete plaćanja, urediti detaljnu strukturu tekućih transfera i njihovo izvršavanje, kao i upravljanje dugom, u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH;***
- ***donositi smjernice ekonomske i fiskalne politike za trogodišnji period, poštovati rokove za izradu budžeta, te sačinjavati planove novčanih tokova i operativne planove u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH, a rashode i izdatke, prihode i primitke planirati Budžetom i knjigovodstveno evidentirati u skladu s kontnim planom koji je dio Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.***

5.2 IZVJEŠTAVANJE

Izvještaj o izvršenju Budžeta Grada za 2022. godinu usvojilo je Vijeće 30. 3. 2023. godine.

6. KONSOLIDOVANI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Grad je sačinio konsolidovane Godišnje finansijske izvještaje za 2022. godinu i dostavio ih nadležnim organima i institucijama u skladu s važećim propisima i u utvrđenom roku. Pojedinačni finansijski izvještaji su sačinjeni za Gradski organ i JU Centar za socijalni rad.

Uz konsolidovani finansijski izvještaj i pojedinačne godišnje finansijske izvještaje budžetskih korisnika sačinjena je Analiza iskaza (tekstualni dio).

Utvrđili smo da u sačinjenim analizama iskaza nisu identifikovana značajna odstupanja od plana po pojedinim pozicijama rashoda, niti su obrazložena sumnjiva i sporna potraživanja, sa opisom mjera koje su poduzete radi naplate. Također, nije izvršena analiza obaveza kako bi obuhvatila prezentaciju i objašnjenja podataka o stvarnim obavezama i potencijalnim. Imajući u vidu navedeno, izvršenje budžeta nije obrazloženo u skladu s odredbama članova od 30. do 32. Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.

Periodični izvještaji dostavljeni su u skladu sa Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.

Preporuka:

- **analizu iskaza (tekstualni dio), kao dio godišnjih finansijskih izvještaja, sačinjavati tako da sadrži značajna odstupanja od plana, analizu potraživanja i obaveza, u skladu sa Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u Federaciji Bosne i Hercegovine.**

6.1 GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA

6.1.1 PRIHODI I PRIMICI

U Godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta za 2022. godinu iskazani su prihodi i primici u iznosu od 19.764.465 KM, što je u odnosu na planirane manje za 4.993.808 KM.

Strukturu prihoda i primitaka čine: prihodi od poreza (10.353.455 KM), neporezni prihodi (4.104.046 KM) i primljeni transferi (5.306.964 KM).

6.1.1.1 Prihodi od poreza

Prihodi od poreza u najvećem dijelu odnose se na prihode od indirektnih poreza (5.473.826 KM), poreza na dohodak (2.840.547 KM) i poreza na imovinu (2.039.082 KM), koji se prema Zakonu o pripadnosti javnih prihoda u FBiH, doznaveavaju na depozitni račun Grada.

6.1.1.2 Neporezni prihodi

Neporezni prihodi iskazani su u iznosu od 4.104.046 KM. Ostvareni prihodi odnose se na: naknade, takse i prihode od pružanja javnih usluga (3.595.730 KM) i prihode od poduzetničke aktivnosti i imovine (503.236 KM).

Grad nije donio interni akt kojim se reguliše način prikupljanja i naplate prihoda. Utvrđili smo da nije osigurano praćenje, pravovremena i potpuna naplata prihoda kao i poduzimanje zakonom propisanih mjera naplate potraživanja u svim slučajevima, što je opisano u tački 6.2.1 Izvještaja.

Naknade, takse i prihodi od pružanja javnih usluga odnose se najvećim dijelom na neplanirane uplate (1.020.052 KM), naknade i takse po federalnim zakonima i drugim propisima (970.999 KM), ostale budžetske naknade i takse (947.011 KM) i komunalne naknade i takse (382.558 KM).

Neplanirane uplate odnose se najvećim dijelom (848.313 KM) na refundiranje izdataka za otplatu duga po kreditu za projekat „Dogradnja gradskog vodovodnog sistema Općine Visoko – podsistem Gračanica i Moštre“ od strane JKP „Visoko“ d.o.o. Visoko, koje je krajnji dužnik po kreditu. Kreditno zaduženje opisano je u tački 6.2.4 Izvještaja.

Naknade i takse po federalnim zakonima i drugim propisima odnose se na naknade za upotrebu cesta (367.871 KM), naknadu za zaštitu okoline (356.484 KM), naknade i takse za veterinarske preglede (187.057 KM), naknade za tehničke preglede i dr. komisije (104.612 KM) itd.

Ostale budžetske naknade i takse odnose se najvećim dijelom na naknade od prirodnih pogodnosti-rente (551.849 KM), naknade za osiguranje od požara (154.482 KM), za uređenje građevinskog zemljišta (118.232 KM), korištenje građevinskog zemljišta i komunalnu naknadu (66.897 KM), zauzimanje javnih površina (52.864 KM) itd.

Prihodi po osnovu naknade od prirodnih pogodnosti - rente regulisani su Odlukom Vijeća o visini i načinu plaćanja naknade za pogodnost korištenja i uređenja gradskog i ostalog građevinskog zemljišta na području Grada Visoko¹². Visina rente po m² korisne površine objekta koji će se graditi na gradskom građevinskom zemljištu utvrđuje se u procentu od prosječne konačne građevne cijene 1 m² korisne stambene površine po zonama, gdje je I zona 28,98 KM po m² korisne površine objekta, a posljednja VI zona 4,83 KM. Odlukom je utvrđeno da se naknada za pogodnost može plaćati obročno na način: do 10.000 KM jednokratno, a najviše u 24 jednake mjesečne rate za iznos od 100.000 KM i više. Za iznose do 100.000 KM utvrđeni su rasponi i broj rata od šest do 18 mjesečnih rata. Istom odlukom utvrđena je mogućnost obročnog plaćanja i naknade za uređenje građevinskog zemljišta pod istim uslovima.

Rješenjima Službe za urbanizam, imovinsko – pravne, geodetske poslove i katastar sa nekretninama utvrđuje se naknada za pogodnost korištenja građevinskog zemljišta i uređenje građevinskog zemljišta. Investitor je u obavezi da uplatu izvrši u roku od 10 dana po prijemu rješenja, a po dostavljanju dokaza o uplati nadležnoj službi, izdavalala su se odobrenja za izgradnju.

Prema prezentiranoj dokumentaciji, ugovore o načinu plaćanja naknada za pogodnost korištenja i uređenje građevinskog zemljišta gradonačelnik je zaključio sa „SUŠA COMMERCE“ d.o.o. Visoko za iznos duga u ukupnom iznosu od 207.002 KM (od čega je renta 175.400 KM) i „A –INVEST“ d.o.o. Visoko 31.260 KM (od čega je renta 26.795 KM). Otplate se vrše u skladu sa zaključenim sporazumima.

Prihodi od naknade za uređenje građevinskog zemljišta regulisani su Odlukom Vijeća o visini i načinu plaćanja naknade za pogodnost korištenja i uređenja gradskog i ostalog građevinskog zemljišta na području Grada Visoko. Rješenjima Službe za urbanizam, imovinsko – pravne, geodetske poslove i katastar sa nekretninama utvrđuje se naknada za uređenje građevinskog zemljišta, a visina naknade određuje se po zonama za proizvodne, pomoćne i poljoprivredne objekte po m² korisne površine.

Komunalne naknade uređene su Zakonom o komunalnim djelatnostima Zeničko-dobojskog kantona¹³. U skladu sa Zakonom, Vijeće je donijelo Odluku o vrijednosti boda za utvrđivanje visine komunalne naknade za 2019. godinu, kojom je utvrđena vrijednost boda za zone u obuhvatu urbanističkog plana, regulacionih planova resort naselja i dijela sekundarnog centra Šareni Hanovi u iznosu od 0,0017 KM/ m² i ostalo građevinsko zemljište u iznosu od 0,0012 KM/m². Navedena odluka primjenjivala se kod utvrđivanja visine komunalne naknade u 2022. godini.

Rješenjima Službe za urbanizam, stambene, geodetske poslove i katastra nekretnina utvrđena je obaveza i način plaćanja komunalne naknade po obveznicima.

Komunalne naknade i takse odnose se na komunalne takse za istaknutu firmu koja se plaća u skladu sa Odlukom o komunalnim taksama¹⁴. Nadzor nad provođenjem odluke u pogledu prijave, obračuna i plaćanja takse, kao i prinudnu naplatu u slučaju neplaćanja vrši nadležna poreska uprava na području Grada.

Prihodi od poduzetničke aktivnosti i imovine odnose se najvećim dijelom na prihode od iznajmljivanja poslovnih prostora u iznosu od 203.636 KM, prihode od iznajmljivanja opreme (117.750 KM) i zakup javne površine (76.081 KM).

Prihodi od iznajmljivanja poslovnih prostora se ostvaruju na osnovu Odluke Vijeća o dodjeli u zakup poslovnih prostora Grada Visoko. Na osnovu zaključenih ugovora o zakupu, 42 prostora data su pod zakup.

---

¹² „Sl. glasnik Grada Visoko“, br.2/21

¹³ „Sl. novine Zeničko-dobojskog kantona“, br. 17/08

¹⁴ „Sl. glasnik Grada Visoko“, br. 13/21

Grad je sa „MILANO“ d.o.o. Visoko PJ Gradska kafana zaključio Sporazum o izmirenju duga za korištenje poslovnog prostora gradske kafane od 28. 4. 2021. godine u iznosu od 26.659 KM, sa rokom otplate do 10. 4. 2026. godine. Na osnovu zaključenog sporazuma dužnik je u 2022. godini uredno izmirivao obaveze.

Prihodi od iznajmljivanja opreme odnose se na prihode ostvarene po osnovu zaključenih ugovora za zakup emisione lokacije „Kruščica“ Visoko na period od četiri godine sa BH Telecom d.d. Sarajevo u vrijednosti 66.240 KM, HT ERONET d.d. Mostar (24.000 KM) i MTEL a.d. Banja Luka (27.960 KM). Fature po osnovu ugovora ispostavljaju se mjesečno operaterima.

Ostali prihodi od imovine odnose se na prihode od prodaje stanova. U skladu sa Zakonom o prodaji stanova na kojima postoji stanarsko pravo, Grad je u periodu 2008. – 2013. godine zaključio ugovore o kupoprodaji četiri stana u periodu 2008. – 2013. godine u ukupnom iznosu od 105.342 KM. Ugovorena kamata iznosi 1% godišnje, sa rokom otplate deset godina. Prema prezentiranoj dokumentaciji, dug po kreditu iz 2008. godine koji je odobren u iznosu od 25.026 KM, a čiji je rok otplate istekao 2018. godine, na 31. 12. 2022. godine iznosi 9.532 KM. Shodno navedenom, pojedini kupci stanova nisu izmirivali svoje obaveze u rokovima utvrđenim ugovorima.

Grad nije donio interni akt kojim se reguliše način prikupljanja i naplate prihoda. Ne možemo potvrditi, slijedom navedenog, da je Grad osigurao kontrolu i nadzor naplate prihoda od prodaje stanova, u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH. Navedeno nije osigurano ni u dijelu naplate prihoda po osnovu komunalne naknade i zakupa poslovnih prostora, što je opisano u tački 6.2.1 Izvještaja.

Preporuke:

- **donijeti interni akt kojim se reguliše način prikupljanja i naplate prihoda;**
- **poduzeti aktivnosti na naplati prihoda od prodaje stanova, komunalne naknade i zakupa, te osigurati kontrolu i nadzor naplate prihoda iz nadležnosti Grada, u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH.**

6.1.1.3 Primljeni transferi i donacije

Primljeni transferi i potpore iskazani su u iznosu od 5.306.964 KM i odnose se na tekuće transfere od Federacije BiH (839.223 KM), kantona (4.417.986 KM) i države (49.755 KM).

Primljeni transferi od Federacije BiH u iznosu od 755.467 KM odnose se na doznačena sredstva Federalnog ministarstva finansija iz Budžeta Federacije BiH na osnovu Odluke Vlade FBiH o raspodjeli sredstava utvrđenih Budžetom FBiH za 2022. godinu Federalnom ministarstvu finansija sa ekonomskog koda „Tekući transferi drugim nivoima vlasti i fondovima – kantoni i općine“ i ekonomskog koda „Kapitalni transferi drugim nivoima vlasti i fondovima – kantoni i općine“¹⁵.

Shodno Odluci, Gradu se sa ekonomskog koda „Tekući transferi drugim nivoima vlasti i fondovima – kantoni i općine“ odobrava 125.000 KM i sa ekonomskog koda „Kapitalni transferi drugim nivoima vlasti i fondovima – kantoni i općine za izgradnju (rekonstrukciju) saobraćajnice kroz industrijsku zonu Ozrakovići iznos od 630.467 KM. Na osnovu Odluke, zaključen je ugovor o dodjeli potpore 10. 8. 2022. godine između Federalnog ministarstva finansija i Grda, kojim je utvrđena obaveza namjenskog utroška utvrđenih sredstava.

Namjenski prihodi od FBiH, iako nisu utrošeni u 2022. godini, priznati su kao prihod perioda kada su novčana sredstva doznačena. Grad nije izvršio prenos neutrošenih sredstava na kratkoročna vremenska razgraničenja, što za posljedicu ima da su prihodi i finansijski rezultat u Godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta, kao i neraspoređeni višak prihoda nad rashodima u Bilansu stanja precijenjeni, a kratkoročna vremenska razgraničenja potcijenjena za 755.467 KM. Navedeno nije u skladu s odredbama Zakona o budžetima u FBiH, Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnika o računovodstvu i računovodstvenim politikama u Jedinственном organu uprave Općine Visoko.

¹⁵ „Sl. novine FBiH“, br. 63/22

Primljeni transferi od kantona se odnose na transfere od Zeničko- dobojskog kantona za korisnike JU Centar za socijalni rad (2.811.560 KM), pripadnike boračke populacije (662.760 KM), za stipendije (344.100 KM), za kapitalna ulaganja (568.780 KM).

Za kapitalna ulaganja sredstva su najvećim dijelom doznačili Ministarstvo za obrazovanje, nauku, kulturu i sport za izgradnju školskog objekta Područne škole „Goduša“ JU Osnovne škole „Alija Nametak“ Visoko (400.000 KM) i Ministarstvo za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu za dogradnju rezervoara „Kula-Banjer“ (118.780 KM). Doznačena sredstva su utrošena u 2022. godini.

U okviru tekućih transfera iskazani su i kapitalni transferi od viših nivoa vlasti, odobreni u svrhu nabavke kapitalne imovine u iznosu od 568.780 KM, što nije u skladu s kontnim planom koji je dio Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH. Preporuka za navedeno je data u tački 5.1 Izvještaja.

Preporuka:

- **neutrošene namjenske prihode na kraju godine, a prije izrade godišnjeg obračuna, preknjižiti na vremenska razgraničenja, u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i drugim podzakonskim aktima.**

6.1.2 RASHODI, IZDACI I FINANSIRANJE

U Godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta za 2022. godinu rashodi i izdaci iskazani su u iznosu od 19.609.829 KM. Strukturu rashoda i izdataka čine: plaće i naknade troškova zaposlenih (3.016.771 KM), doprinosi poslodavca (276.597 KM), izdaci za materijal i usluge (4.309.336 KM), tekući transferi i drugi tekući rashodi (7.436.997 KM), izdaci za nabavku stalnih sredstava (3.612.635 KM), izdaci za otplate dugova (846.916 KM) i izdaci za kamate (110.577 KM).

U obrazac Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta u kolone koje se odnose na planirane pozicije uneseni su podaci iz posljednjeg Budžeta, zvanično usvojenog za 2022. godinu. Više iskazani iznos u odnosu na budžet na poziciji tekućih transfera za 936.897 KM odnosi se na odluke o usmjeravanju neplaniranih transfera u Budžet, koje su postale dio Budžeta. Sredstva su doznačena od Zeničko-dobojskog kantona za korisnike JU Centar za socijalni rad i za stipendije.

6.1.2.1 Plaće i naknade troškova zaposlenih

Plaće i naknade troškova zaposlenih iskazane su u iznosu od 3.016.771 KM, a odnose se na bruto plaće i naknade plaća 2.633.893 KM i naknade troškova zaposlenih 382.878 KM.

U okviru **bruto plaća i naknada plaća** na Gradski organ uprave odnosi se 2.660.306 KM, a na JU Centar za socijalni rad Visoko 356.466 KM.

Obračun plaća i naknada u *Gradskom organu uprave* uređeni su Odlukom Vijeća o plaćama i naknadama u Jedinostvenom općinskom organu uprave Općine Visoko i Pravilnikom o plaćama i naknadama u gradskom organu uprave Grada Visoko.

U periodu januar – maj 2022. osnovica za obračun plaće utvrđena je u iznosu od 330 KM shodno Odluci o izvršenju budžeta za sve korisnike Budžeta. Od juna 2022. godine primjenjivala se osnovica u iznosu od 340 KM, u skladu sa Odlukom o izmjeni odluke o izvršenju Budžeta. Vrijednost boda za obračun plaće iznosila je jedan za sve budžetske korisnike, u skladu sa navedenom Odlukom.

Osnovna plaća utvrđuje se množenjem osnovice za plaću i boda za obračun plaće sa utvrđenim koeficijentom platnog razreda i tako utvrđeni iznos uvećava se za 0,5% za svaku započetu godinu penzijskog staža državnih službenika i namještenika.

Koeficijenti za obračun i isplata plaća u *JU Centar za socijalni rad* utvrđeni su Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta.

Najviša plaća isplaćena je u neto iznosu od 3.356 KM, a najniža u iznosu od 633 KM, dok je prosječna plaća iznosila 1.225 KM.

Odlukom o radnom vremenu gradskih službi za upravu Visoko utvrđeno je sedmično radno vrijeme u trajanju od 40 sati, raspoređeno na pet radnih dana. Dnevno radno vrijeme utvrđeno je u trajanju od 7:30 od 16:00 sati, sa pauzom od 30 minuta.

Pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim licima angažovanim na radu¹⁶ propisana je obaveza vođenja evidencije o radnom vremenu koja, između ostalog, sadrži podatke o početku rada, završetku rada, ukupnom dnevnom radnom vremenu, vremenu terenskog rada, vremenu neprisustva na poslu i slično. Uvidom u uzorak utvrdili smo da se vode u skladu s Pravilnikom.

Naknade troškova zaposlenih iskazane su u iznosu od 382.878 KM, a odnose se na isplatu naknada za topli obrok 259.684 KM, prevoz na posao i s posla 34.989 KM, naknada za godišnji odmor - regres 61.596 KM, otpremnine zbog odlaska u penziju 15.835 KM i pomoć u slučaju bolesti i smrti 10.774 KM.

U okviru naknada izdaci *Gradskog organa uprave* iznose 331.114 KM i JU Centar za socijalni rad 32.029 KM.

Naknada za topli obrok isplaćivala se dnevno za vrijeme rada u visini od 1% prosječne neto plaće u FBiH prema posljednjem objavljenom statističkom podatku.

Naknada za godišnji odmor isplaćena je na osnovu zaključka gradonačelnika i odluke direktora JU Centar za socijalni rad u visini od 50% prosječne neto plaće u FBiH prema posljednjem objavljenom podatku Federalnog zavoda za statistiku (531 KM po zaposleniku).

Uvidom u obračun plaća za februar, juni i decembar 2022. godine nismo utvrdili nepravilnosti.

6.1.2.2 Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge

Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge iskazani su u iznosu od 4.309.336 KM i u odnosu na plan realizovani su manje za 1.020.764 KM ili 19%.

Strukturu izdataka čine: izdaci za komunikaciju i komunalne usluge (2.666.071 KM), ugovorene i druge posebne usluge (649.054 KM), izdaci za tekuće održavanje (423.059 KM), izdaci za energiju (321.272 KM), izdaci za usluge prevoza i goriva (164.140 KM), nabavka materijala i sitnog inventara (65.239 KM), izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa (16.399 KM) i putni troškovi (4.012 KM).

Najveći dio izdataka odnosi se na Gradski organ uprave u iznosu od 4.251.897 KM ili 98% ovih izdataka, od čega su značajniji: izdaci za komunikaciju i komunalne usluge (2.647.945 KM), ugovorene i druge posebne usluge (636.975 KM), izdaci za tekuće održavanje (418.160 KM), izdaci za energiju (314.005 KM), izdaci za usluge prevoza i goriva (163.548 KM) i nabavka materijala i sitnog inventara (54.844 KM).

Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge najvećim dijelom odnose se na izdatke za održavanje čistoće (2.566.847 KM).

Izdaci za održavanje čistoće odnose se na prevoz i deponovanje otpada (948.040 KM), komunalne usluge (845.590 KM), program zaštite okoline (408.127 KM) i sufinansiranje cijene vodosnabdijevanja za sve stanovnike (263.482 KM). Ovi izdaci realizovani su najvećim dijelom u skladu sa Programom komunalnih djelatnosti za 2022. godinu, koji je Vijeće usvojilo 27. 12. 2021. godine.

Usluge prevoza i deponovanja otpada realizovane su na osnovu Sporazuma o pristupanju projektu upravljanja čvrstim otpadom i korištenju regionalne deponije Moščanica u Zenici između Općine Zenica, Općine Visoko i Deponije Moščanica iz 2007. godine. Dobavljač je mjesečno ispostavljao fakture za izvršene usluge.

Komunalne usluge odnose se na ljetno i zimsko održavanje lokalnih i nerazvrstanih cesta u skladu sa potpisanim ugovorima sa više dobavljača, nakon provedenih postupaka javnih nabavki.

¹⁶ „Sl. novine FBiH“, br. 92/16

Izdaci za program zaštite okoline odnose se na sanaciju ravnog prohodnog krova JU Dom zdravlja Visoko, na osnovu Ugovora sa dobavljačem BK gradnja d.o.o. Zenica, a u skladu sa Programom Fonda zaštite okoline Zeničko-dobojskog kantona.

Sufinansiranje cijene vodosnabdijevanja za sve stanovnike realizovano je u skladu sa Sporazumom od 31. 3. 2022. godine, zaključenim između Grada Visokog i JKP Visoko.

Izvršenim uvidom u odabrani uzorak faktura koje se odnose na navedene usluge nisu konstatovane nepravilnosti.

Ugovorene i druge posebne usluge odnose se najvećim dijelom na ostale nespomenute usluge i dadžbine (354.697 KM), izdatke za rad komisija (105.928 KM) i naknade skupštinskim zastupnicima (86.050 KM).

Ostale nespomenute usluge i dadžbine odnose se dijelom na izdatke za rad komisija (40.010 KM), ugovore o djelu (15.225 KM), usluge oglašavanja (3.489 KM) itd. Ovi izdaci nisu Budžetom planirani i knjigovodstveno evidentirani na pozicijama propisanim kontnim planom koji je dio Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

Ugovori o djelu zaključivali su se za poslove analize postupaka javnih nabavki, uspostave digitalnog arhiva i izradu umjetničkih slika sa motivima Grada.

Izdaci za rad komisija najvećim dijelom odnose se na isplatu komisijama za tehnički pregled izgrađenih objekata (55.700 KM) i komisiji za procjenu vrijednosti nekretnina (20.915 KM).

Komisija za tehnički pregled imenuje se posebno po svakom zahtjevu za izdavanje odobrenja za upotrebu izgrađenog poslovnog objekta ili promjene namjene sa izvršenom dogradnjom. Način obavljanja tehničkog pregleda građevina utvrđen je Pravilnikom o načinu formiranja, rada i obračuna naknade za rad komisije za tehnički pregled građevina. Prije isplate naknade za rad komisija je dostavljala zapisnik o obavljenom tehničkom pregledu.

Komisija za procjenu vrijednosti nekretnina i njen način rada regulisani su Pravilnikom o načinu rada komisije i kriterijima na osnovu kojih se vrši utvrđivanje tržišne vrijednosti na području Općine Visoko iz 2015. godine. Komisija imenovana Rješenjem Vijeća od 25. 2. 2021. godine prije isplate naknade za rad, je sačinjavala troškovnik, koji je dostavljala gradonačelniku na saglasnost za isplatu.

Naknade skupštinskim zastupnicima utvrđene su Odlukom o visini naknade vijećnika i članova Općinskog vijeća iz 2017. godine, kojom je utvrđen vijećnički paušal u mjesečnom iznosu od 150 KM. Vijećniku pripada i naknada za učešće u radu Vijeća u visini od 120 KM po svakoj sjednici kojoj vijećnik prisustvuje. Odlukom je utvrđeno da se isplata paušala neće izvršiti u slučaju neopravdanog izostanka sa sjednice. Isplata paušala vršena je mjesečno za 25 vijećnika u skladu sa navedenom odlukom.

Izdaci za usluge prevoza i goriva najvećim dijelom se odnose na prevoz ljudi, đaka i studenata (131.915 KM) i izdatke za gorivo (21.141 KM).

Grad je na 31. 12. 2022. godine u vlasništvu imao deset vozila, od čega se na Jedinostveni gradski organ odnosi devet vozila i jedno vozilo na JU Centar za socijalni rad. Uvidom u dokumentaciju koja se odnosi na izdatke za prevoz i gorivo utvrdili smo da putni nalozi (PN-4 obrasci) za vozila nisu popunjavani u skladu sa Pravilnikom o obaveznom sadržaju i načinu popunjavanja obrasca putnog nalog, imajući u vidu da u svim slučajevima nisu upisivani propisani podaci koji se odnose na relaciju kretanja vozila, vrijeme polaska i dolaska, pređenu kilometražu i broj lica u vozilu.

Preporuka:

- ***obrazac putnog naloga za korištenje službenog vozila (PN-4) popunjavati u skladu sa Pravilnikom o obaveznom sadržaju i načinu popunjavanja obrasca putnog naloga goriva s ciljem uspostavljanja kontrole upotrebe službenih vozila.***

6.1.2.3 Tekući transferi i drugi tekući rashodi

Tekući transferi iskazani su u iznosu od 7.436.997 KM. Pregled planiranih i realizovanih tekućih transfera dat je u tabeli:

R. br.	Naziv tekućeg transfera	Izmjene i dopune Budžeta za 2022. godinu	Izvršenje u 2022. godini	Izvršenje u 2021. godini
1	2	3	4	5
I	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	6.500.100	7.436.997	6.239.372
1.	Tekući transferi drugim nivoima vlasti	194.000	207.980	131.741
2.	Tekući transferi pojedincima	3.228.500	4.373.595	3.283.959
3.	Tekući transferi neprofitnim organizacijama	835.900	832.195	769.220
4.	Subvencije javnim preduzećima	1.413.600	1.262.681	1478.191
5.	Subvencije privatnim preduzećima	696.000	621.060	464.136
6.	Drugi tekući rashodi	132.100	139.486	112.125

Tekući transferi drugim nivoima vlasti iskazani su u iznosu od 207.980 KM i odnose se na transfere mjesnim zajednicama, od čega se najveći dio odnosi na transfer za vangradsku uličnu rasvjetu (105.880 KM) i transfer mjesnim zajednicama za rad savjeta (94.900 KM). Navedeni transferi realizovani su na osnovu zaključaka gradonačelnika. Odlukom o izvršenju Budžeta utvrđeno je da su ova sredstva namijenjena mjesnim zajednicama za materijalne troškove (struja, voda, telefon, održavanje prostora) i knjigovodstvene usluge.

Zaključkom gradonačelnika o utvrđivanju mjerila i kriterija za raspoređivanje sredstava-transferi mjesnim zajednicama za vangradsku rasvjetu definisano je da će se sredstva transfera mjesnim zajednicama za vangradsku javnu rasvjetu za 2022. godinu vršiti na osnovu zahtjeva savjeta mjesnih zajednica. Mjesne zajednice su mjesečno podnosile zahtjeve za plaćanje utroška električne energije za javnu rasvjetu za tekući mjesec i pravdanje utroška za prethodni mjesec, a gradonačelnik je donosio zaključke o isplati sredstava mjesnim zajednicama za plaćanje faktura koje na njih glase.

Transfer mjesnim zajednicama za rad savjeta za 2022. godinu realizovan je na osnovu Zaključka gradonačelnika, kojim je utvrđena obaveza pravdanja doznačenih sredstava kroz godišnji izvještaj o radu savjeta mjesnih zajednica. Mjesne zajednice su pravdale utrošak sredstava za 2021. godinu, a do okončanja revizije nisu dostavile izvještaje o namjenskom utrošku sredstava za 2022. godinu.

Tekući transferi pojedincima iskazani su u iznosu od 4.373.595 KM. U skladu sa Odlukom o izvršenju budžeta utvrđeno je da će se sredstva planirana za transfere pojedincima za stalne i povremene socijalne pomoći u potrošačkoj jedinici JU Centar za socijalni rad raspoređivati prema važećim zakonskim propisima koji regulišu oblast stalnih socijalnih pomoći i drugih socijalnih davanja, te mjerilima i kriterijima koje utvrđuje gradonačelnik na prijedlog Službe za finansije, privredu, poslovne prostore i ekonomski razvoj i Javne ustanova Centar za socijalni rad. Ovi transferi odnose se na transfere putem JU Centra za socijalni rad Visoko (2.970.589 KM) i Gradskog organa uprave (1.403.006 KM).

Tekući transferi pojedincima realizovani putem JU Centar za socijalni rad Visoko (2.970.589 KM) najvećim dijelom se odnose na isplate plaća porodiljama (1.878.130 KM), dječijeg dodatka (358.483 KM), novčane pomoći nezaposlenim porodiljama (329.598 KM), stalne novčane pomoći (71.325 KM) i povremene novčane pomoći (63.327 KM). Isplate porodiljama, isplate dječijeg dodatka i stalne novčane pomoći vrše se u skladu sa Zakonom o socijalnoj zaštiti Zeničko-dobojskog kantona¹⁷, a na osnovu trebovanja Centra za socijalni rad, dok su povremene novčane pomoći realizovane u skladu sa Odlukom o ostvarivanju prava iz socijalne zaštite na području Općine Visoko iz 2015. godine.

Tekući transferi pojedincima realizovani putem Gradskog organa uprave (1.403.006 KM) najvećim dijelom odnose se na izdatke za pripadnike boračkih populacija (589.559 KM), isplate stipendija (483.250 KM) i isplate za volonterski rad bez zasnivanja radnog odnosa (197.712 KM).

¹⁷ „Sl. novine Zeničko-dobojskog kantona“, br. 13/7, 13/11, 3/15, 2/16

Odlukom o izvršenju Budžeta utvrđeno je da će se sredstva planirana za transfere pojedincima u potrošačkoj jedinici Služba za boračko-invalidsku zaštitu i društvene djelatnosti raspoređivati prema mjerilima i kriterijima koje utvrdi gradonačelnik na prijedlog nadležnih službi i programima za koje će biti raspisan javni poziv za dodjelu sredstava.

Izdaci za pripadnike boračkih populacija realizovani su u skladu sa Uredbom o pomoći u rješavanju stambenog pitanja branilaca i članova njihovih porodica¹⁸ i Odlukom o proširenom obimu prava iz zdravstvene zaštite za braniocice i članove njihovih porodica¹⁹, na osnovu zahtjeva korisnika sredstava novčane pomoći. Isplate novčanih sredstava za pomoć u rješavanju stambenog pitanja branilaca i članova njihovih porodica i vršene su na osnovu rješenja gradonačelnika, u skladu sa uslovima utvrđenim u Oglasu o mogućnosti podnošenja zahtjeva za dodjelu sredstava za pomoć u stambenom zbrinjavanju branilaca i članova njihovih porodice, dok su novčane. Novčane pomoći zdravstvene zaštite vršene su na osnovu rješenja gradonačelnika, u skladu sa podnesenim zahtjevima za liječenje.

Shodno Uredbi o stipendiranju redovnog studija branilaca i članova njihovih porodica²⁰, Ministarstvo za boračka pitanja Zeničko-dobojskog kantona raspisalo je Javni konkurs za dodjelu stipendija studentima-braniocima i članovima njihovih porodica za studijsku 2021/2022. godinu. Odabranim korisnicima izvršena je dodjela stipendija u pojedinačnom iznosu od 100-150 KM, što ukupno iznosi 310.000 KM. Sredstva za isplatu ovih stipendija doznačena su Gradu iz Budžeta Zeničko-dobojskog kantona.

Pored toga, isplata stipendija u iznosu od 100.500 KM izvršena je u skladu sa Programom utroška sredstava-Tekući transferi za stipendiranje studenata Ministarstva za obrazovanje, nauku, kulturu i sport Zeničko-dobojskog kantona, koje je raspisalo Konkurs za dodjelu stipendija za akademsku 2021/2022. godinu. Sredstva za realizaciju ovih stipendija doznačena su iz Budžeta Zeničko-dobojskog kantona i isplaćivana su jednokratno, u iznosu od 750 KM po studentu.

Isplate za volonterski rad bez zasnivanja radnog odnosa realizovane su na osnovu Odluke o prijemu pripravnika-volontera sa završenom visokom stručnom spremom u Gradsku upravu Visoko, nakon provedenog javnog poziva. Sa izabranim kandidatima potpisani su ugovori bez zasnivanja radnog odnosa.

Tekući transferi pojedincima više su iskazani za 197.712 KM budući da su u okviru njih knjigovodstveno evidentirani izdaci za volonterski rad po osnovu ugovora o volonterskom radu u navedenom iznosu. Navedeni izdaci nisu planirani i iskazani na propisanim pozicijama u skladu s Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH, zbog čega finansijski izvještaji ne daju tačan prikaz ovih rashoda i izdataka, za šta smo dali preporuku u tački 5. Izvještaja.

Tekući transferi neprofitnim organizacijama odnose se najvećim dijelom na sufinansiranje takmičarskog ligaškog sporta (280.000 KM), transfer udruženjima građana (163.420 KM), pomoć u adaptaciji školskih objekata (90.000 KM), vjerskim zajednicama (88.400 KM), podršku ostalim takmičarskim aktivnostima (57.500 KM) i finansiranje manifestacija iz oblasti kulture i sporta (43.200 KM). Odlukom o izvršenju budžeta utvrđeno je da će navedeni transfer raspoređivati prema mjerilima i kriterijima koje utvrđuje gradonačelnik na prijedlog nadležne službe i programima za koje će biti raspisan javni poziv za kandidovanje projekata.

Tekući transfer za sufinansiranje takmičarskog ligaškog sporta (280.000 KM) realizovan je na osnovu Javnog poziva od 10. 1. 2022. godine. Programom utroška sredstava od 15. 2. 2022, kojeg je donio gradonačelnik, utvrđeno je da će se je raspodjela sredstava vršiti tako što će se razlika planiranih sredstava u 2022. godini (280.000 KM) i realizovanih sredstava u 2021. (246.500 KM) u iznosu 33.500 KM rasporediti kao uvećanje na dodijeljena sredstva u 2021, i to na sljedeći način: za nivo takmičenja u Premijer ligi (ekipno) 90%, u Premijer ligi (pojedinci) 2%, Ligi FBiH (ekipno) 4%, Ligi FBiH (pojedinci) 2%, a za ostali nivo takmičenja dodjeljuju se sredstva kao u 2021. godini. Sa korisnicima sredstava potpisan je Protokol o načinu i dinamici isplate finansijskih sredstava iz Budžeta Grada za 2022, uz obavezu dostavljanja narativnog i finansijskog izvještaja, koji su nam prezentovani u toku revizije.

¹⁸ „Sl. novine Zeničko-dobojskog kantona“, br. 4/14, 1/18 i 15/21

¹⁹ Sl. novine Zeničko-dobojskog kantona“, br. 4/15 i 15/21

²⁰ „Sl. novine Zeničko-dobojskog kantona“, br. 4/14, 1/18 i 15/21

Tekući transfer udruženjima građana (163.420 KM) realizovan je u skladu sa Programom utroška sredstava, nakon provedenog Javnog poziva. Programom je utvrđeno da su sredstva ovog transfera namijenjena za projekte nevladinih organizacija i udruženja koja okupljaju osobe sa invaliditetom, a kriteriji za bodovanje utvrđeni su u skladu sa LOD metodologijom (finansijski i operativni kapacitet, relevantnost, metodologija, održivost i budžet i racionalnost troškova). U okviru svakog od navedenih kriterija razrađeno je po nekoliko potkriterija, koji nisu mjerljivi ili nije propisana dokumentacija za dokazivanje njihove ispunjenosti. Komisija je izvršila bodovanje i dala prijedlog za dodjelu sredstava, nakon čega su sa korisnicima zaključeni ugovori. U okviru ovog transfera izvršena je i raspodjela sredstava za finansiranje četiri boračka udruženja u ukupnom iznosu od 79.920 KM, sa kojima nisu zaključeni ugovori, već je isplata vršena na osnovu Odluke gradonačelnika.

Konstatujemo da je objavljivanjem javnog poziva za udruženja građana osigurana transparentnost, međutim za većinu kriterija i potkriterija javnim pozivom nije propisana dokumentacija koju je potrebno dostaviti s ciljem dokazivanja ispunjenosti utvrđenih kriterija, a što i LOD metodologija propisuje. Zbog navedenog se nismo uvjerali da se ocjena aplikacija dijelom vršila na osnovu objektivne ocjene članova komisije. Prezentirani su izvještaji korisnika sredstava o namjenskom utrošku, ali se nismo uvjerali da je nadležna služba vršila njihov pregled, zbog čega ne možemo potvrditi da je osiguran adekvatan nadzor nad namjenskim utroškom sredstava.

Tekući transfer za pomoć u adaptaciji i izgradnji školskih objekata (90.000 KM) na području Grada realizovan je u skladu sa Programom o utrošku sredstava, po provedenom Javnom pozivu. Programom je utvrđeno finansiranje/sufinansiranje troškova izgradnje školskih objekata i školskih sportskih sala (50.000 KM) i finansiranje/sufinansiranje troškova adaptacije školskih objekata (40.000 KM). Dodjela sredstava izvršena je na osnovu dostavljenih zahtjeva šest škola, sa predračunima radova, a sa korisnicima sredstava potpisani su sporazumi o realizaciji sredstava, kojim je utvrđena obaveza dostavljanja izvještaja o namjenskom utrošku sredstava, bez utvrđenog roka. Sredstva su dodijeljena svim aplikantima koji su dostavili zahtjeve: JU OŠ „Mula Mustafa Bašeskija“ (55.973 KM), JU OŠ „Musa Ćazim Ćatić“ (18.882 KM), JU MSŠ „Hazim Šabanović“ (6.144 KM), JU OŠ „Mehmedalija Mak Dizdar“ (4.492 KM), JU OŠ „Safvet-beg Bašagić“ (2.700 KM) i Škola za osnovno muzičko obrazovanje "Avdo Smajlović" (1.809 KM).

Korisnici do okončanja revizije nisu dostavili izvještaje o namjenskom utrošku sredstava. Međutim, budući da sporazumima nije utvrđen rok za njihovo dostavljanje, konstatujemo da nije izvršen nadzor nad namjenskim utroškom sredstava.

Transfer vjerskim zajednicama (88.400 KM) odnosi se na doznačavanje sredstava Medžlisu IZ Visoko (60.025 KM), Srpskoj pravoslavnoj crkvi (20.637 KM) i Vrhbosanskoj nadbiskupiji (7.738 KM), u skladu sa planiranim sredstvima u Budžetu za pomoć vjerskim zajednicama. Sredstva su odobrena na osnovu zahtjeva korisnika, a doznačena su na osnovu zaključenih sporazuma. Isplata Medžlisu IZ Visoko izvršena je na ime finansiranja izgradnje i rekonstrukcije vjerskih objekata na području Grada, Srpskoj pravoslavnoj crkvi za sanaciju vjerskih objekata, i Vrhbosanskoj nadbiskupiji za sufinansiranje sanacije tornja na župnoj i samostalnoj crkvi. Do okončanja revizije izvještaj o utrošku sredstava nisu dostavili Medžlis IZ Visoko i Vrhbosanska nadbiskupija.

Tekući transferi za podršku ostalim takmičarskim aktivnostima (57.500 KM) i finansiranje manifestacija iz oblasti kulture i sporta (43.200 KM) realizovani su na osnovu Programa utroška sredstava, a nakon provedenog Javnog poziva. Bodovanje pristiglih aplikacija komisija je vršila na osnovu kriterija po LOD metodologiji, sa razrađenim potkriterijima, koji najvećim dijelom nisu mjerljivi i za koje nije propisano dostavljanje dokumentacije o njihovoj ispunjenosti. Kriteriji bodovanja koje je Komisija primjenjivala podijeljeni su na sekcije i podsekcije. Sekcije su: 1) Finansijski i operativni kapacitet podnosioca prijave; 2) Relevantnost; 3) Metodologija; 4) Održivost; 5) Budžet i racionalnost troškova. Podsekcije unutar svake sekcije nose ocjenu između 1 i 5, a članovi komisije ocjenjivali su slijedeće: „Koliko je projekat relevantan u odnosu na cilj i jedan ili više prioriteta javnog poziva“; „Koliko je konzistentan cjelokupan dizajn projekta“; „Da li će aktivnosti predviđene projektom imati konkretan utjecaj na ciljne grupe“; „Da li je odnos između procijenjenih troškova i očekivanih rezultata zadovoljavajući“; Da li su predloženi troškovi neophodni za implementaciju projekta“ itd. Nakon

potpisivanja sporazuma, korisnicima su doznačena sredstva.

Konstatujemo da je objavom javnog poziva osigurana transparentnost, međutim istim za kriterije i potkriterije koji su korišteni prilikom dodjele sredstava za podršku ostalim takmičarskim aktivnostima i finansiranje manifestacija iz oblasti kulture i sporta nije propisana dokumentacija koju je potrebno dostaviti s ciljem dokazivanja ispunjenosti utvrđenih kriterija, a što i LOD metodologija propisuje. Zbog navedenog se nismo uvjerali da se ocjena aplikacija dijelom vršila na osnovu objektivne ocjene članova komisije.

Tekući transferi javnim preduzećima i ustanovama (1.262.681 KM) realizovani su u skladu sa Budžetom Grada, kojim su utvrđeni korisnici i visina sredstava pojedinačno, dok Odlukom o izvršenju budžeta nije naveden način realizacije ovog transfera. Transfer se najvećim dijelom odnosi na podršku JU Centru za kulturu, sport i informisanje (345.600 KM), JU za predškolski odgoj i obrazovanje (259.200 KM), JKP Visoko za nabavku čistilice (250.000 KM), manifestaciju „Visočko ljeto“ (100.000 KM), sufinansiranja rada hitne medicinske pomoći u JU Dom zdravlja (47.000 KM), sufinansiranje Akademija nauka i umjetnosti BiH (30.000 KM) i sufinansiranje Zavičajnog muzeja (28.000 KM). Sredstva ovog transfera doznačavana su na osnovu potpisanih sporazuma između Općine i javnog preduzeća ili ustanove. Korisnici su dostavili izvještaj o utrošku sredstava u skladu sa sporazumom.

Transferi privatnim preduzećima (621.060 KM) odnose se najvećim dijelom na poticaje poljoprivrednoj proizvodnji (500.000 KM) i subvencije za poticaj razvoja poduzetništva i obrta (114.885 KM) u skladu sa Programom o utrošku sredstava za podršku poljoprivredi i Programom utroška sredstava- Podrška biznisu, privrednicima i obrtnicima. Odlukom o izvršenju budžeta nije utvrđen način realizacije ovog transfera. Kriteriji za dodjelu sredstava utvrđeni su javnim pozivom. Isplata korisnicima vršena je na osnovu zaključaka gradonačelnika o isplatama sredstava. Provedenom revizijom nismo utvrdili nepravilnosti prilikom dodjele ovog transfera.

Drugi tekući rashodi (139.486 KM) odnose se na povrat više ili pogrešno uplaćenih sredstava (54.690 KM) i na izvršenje sudskih presuda i rješenja o izvršenju (84.796 KM). Povrat pogrešno ili više uplaćenih sredstava vršen je na osnovu rješenja gradonačelnika, a izvršenje sudskih presuda i rješenja o izvršenju vršeno je na osnovu sudskih rješenja o izvršenju i sporazuma o vansudskom poravnanju.

Konstatujemo da je dodjela sredstava za podršku ostalim takmičarskim aktivnostima i za finansiranje manifestacija iz oblasti kulture i sporta u ukupnom iznosu od 100.700 KM izvršena uz objavu javnog poziva kojim je osigurana transparentnost, međutim istim za kriterije i potkriterije koji su korišteni prilikom dodjele sredstava nije propisana dokumentacija koju je potrebno dostaviti s ciljem dokazivanja ispunjenosti utvrđenih kriterija, a što i LOD metodologija propisuje. Zbog navedenog se nismo uvjerali da se ocjena aplikacija dijelom vršila na osnovu objektivne ocjene članova komisije. U zaključenim ugovorima sa korisnicima tekućih transfera u svim slučajevima nisu utvrđeni rokovi za dostavljanje izvještaja o namjenskom utrošku sredstava. Također, korisnici sredstava nisu u svim slučajevima podnosili izvještaje o namjenskom utrošku sredstava, niti je stručna služba osigurala kontinuirano praćenje i nadzor nad korištenjem namjenskih sredstava. Zbog navedenog nije postupljeno u skladu s članovima 4. i 57. Zakona o budžetima u FBiH.

Preporuka:

- ***javnim pozivom za dodjelu sredstava neprofitnim organizacijama propisati dokumentaciju za utvrđene kriterije i potkriterije, s ciljem dokazivanja ispunjenosti istih, kao i rokove za dostavljanje izvještaja o namjenskom utrošku sredstava u cilju provođenja nadzora, u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH.***

6.1.2.4 Izdaci za nabavku stalnih sredstava

Izdaci za nabavku stalnih sredstava realizovani su u iznosu od 3.612.635 KM i u odnosu na plan realizovani su manje za 5.779.165 KM ili 61%. Ovi izdaci odnose se na nabavku opreme (194.143 KM), stalna sredstva u obliku prava (41.318 KM) i rekonstrukciju i investicijsko održavanje (3.377.174 KM).

Od navedenog iznosa na Gradski organ odnosi se 3.609.865 KM, a na JU Centar za socijalni rad 2.770 KM.

Izdaci za nabavku opreme Gradskog organa odnose se najvećim dijelom na nabavku uredske opreme (51.755 KM), strojeva, uređaja i alata (24.853 KM), opreme za jedinice civilne zaštite (112.185 KM).

Izdaci za nabavku stalnih sredstava u obliku prava odnose se na nabavku izrade izmjena i dopuna regulacionih planova.

Program kapitalnih ulaganja u infrastrukturu iz Budžeta Grada i kapitalnih ulaganja viših nivoa vlasti za 2022. godinu usvojilo je Vijeće 27. 12. 2021. godine u iznosu od 5.448.258 KM. Nakon dvije izmjene usvojen je u iznosu od 7.447.221 KM. Projekti utvrđeni ovim programom su usklađeni sa Planom javnih nabavki.

Izdaci za rekonstrukciju i investicijsko održavanje odnose se na ulaganja u objekte i lokalne ceste.

Uzorkom su obuhvaćeni radovi na sanaciji i održavanju lokalnog puta Gračanica do Goruše (475.665 KM), sanaciji i održavanju lokalnog puta u ulici Aleja šehida Resula (399.615 KM), radovi na izgradnji poslovnog objekta obdaništa i jaslica u naselju Prijeko (602.732 KM) i radovi na izgradnji škole Alija Nametak Buci u MZ Goruša po fazama (405.619 KM).

Za zaključene ugovore u 2022. godini ukupne vrijednosti 875.280 KM, od čega se na Ugovor za sanaciju i održavanje lokalnog puta Gračanica do Goruše odnosi 475.665 KM i Ugovor za sanaciju i održavanje lokalnog puta u ulici Aleja šehida Resula (399.615 KM) nisu započeli radovi u tekućoj godini, zbog čega prilikom izvršavanja Budžeta nije postupljeno shodno principima jedne godine i efikasnosti, u skladu sa Zakonom o budžetima FBiH.

Postupci i procedure nabavki stalnih sredstava i realizacije ugovora obrazloženi su u tački 8. Izvještaja.

Preporuka:

- **prilikom izvršavanja Budžeta postupati u skladu s načelima jedne godine i efikasnosti, kako je definisano Zakonom o budžetima u FBiH.**

6.1.2.5 Izdaci za otplatu dugova

Izdaci za otplate dugova u iznosu od 846.916 KM i izdaci za kamate u iznosu od 110.577 KM odnose se na otplate dospjelih obaveza u tekućoj godini po osnovu dugoročnih kredita, što je pojašnjeno u tački 6.2.4 Izvještaja. Evidentirane obaveze u cijelosti se odnose na Gradski organ.

6.1.3 FINANSIJSKI REZULTAT

U finansijskim izvještajima za 2022. godinu iskazan je finansijski rezultat kako slijedi:

R. br.	Opis	Budžet za 2022. godinu	Ostvareno u 2022. godini	Ostvareno u 2021. godini	Index (4/3)x100
1	2	3	4	5	6
I	PRIHODI	24.758.273	19.764.465	18.374.032	80
I.1.	Prihodi od poreza	10.211.273	10.353.455	10.094.894	101
I.2.	Neporezni prihodi	7.531.000	4.104.046	4.272.914	54
I.3.	Primljeni transferi	7.016.000	5.306.964	4.006.224	76
II	RASHODI	15.777.200	15.150.278	12.691.528	96
II.1.	Tekući rashodi	9.047.100	7.602.704	6.343.937	84
II.2.	Tekući grantovi	6.500.100	7.436.997	6.239.372	114
II.3.	Kapitalni grantovi	0	0	0	-
II.4.	Izdaci za kamate	210.000	110.577	108.219	53
II.5.	Tekuća budžetska rezerva	20.000			
III	TEKUĆI SUFICIT I – II	8.981.073	4.614.187	5.682.504	51

IV	NETO NABAVKA STAL. SREDST. (IV 2 – IV 1)	9.391.800	3.612.635	1.827.691	38
IV.1.	Primici od prodaje stalnih sredstava	0	0	0	-
IV.2.	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	9.391.800	3.612.635	1.827.691	38
V	UKUPAN DEFICIT/SUFICIT III – IV	(410.727)	1.001.552	3.854.813	-244
VI	NETO SMANJENJE FINANSIJSKE IMOVINE (VI 1 – VI 2)	0	0	0	-
VI.1.	Primici od finansijske imovine	0	0	0	-
VI.2.	Izdaci za finansijsku imovinu	0	0	0	-
VII	NETO ZADUŽIVANJE (NETO OTPLATE DUGOVA) (VII 1 – VII 2)	(811.000)	(846.916)	(693.397)	104
VII.1.	Primici od zaduživanja	0	0	0	-
VII.2.	Izdaci za otplate dugova	811.000	846.916	693.397	104
VIII	UKUPAN FINANSIJSKI REZULTAT (V + VI + VII)	(1.221.727)	154.636	3.161.416	-13

Podaci iz bilansa stanja:

Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima	1.243.052	1.221.727	-
--	------------------	------------------	----------

U revidiranoj godini iskazan je tekući suficit u iznosu od 4.614.187 KM, s obzirom na to da su prihodi ostvareni u iznosu od 19.764.465 KM, a rashodi u iznosu od 15.150.278 KM.

Iskazan je pozitivan finansijski rezultat za 2022. godinu u iznosu od 154.636 KM, s obzirom na to da su prihodi i primici iskazani u iznosu od 19.764.465 KM, a rashodi i izdaci u iznosu od 19.609.829 KM.

U Konsolidovanom bilansu stanja na 31. 12. 2022. godine iskazan je neraspoređeni višak prihoda nad rashodima u iznosu od 1.243.052 KM i u odnosu na prethodnu godinu veći je za 21.325 KM, a ne za 154.636 KM koliko iznosi ukupan finansijski rezultat. Razlika u iznosu od 133.311 KM odnosi se na korekcije ranije provedenih pogrešnih knjiženja na poziciji stalnih sredstava.

S obzirom na to da su neutrošeni namjenski prihodi (transferi) priznati kao prihod perioda iako nisu utrošeni, prihodi, finansijski rezultat i neraspoređeni višak prihoda nad rashodima su precijenjeni za 755.467 KM, što smo konstatovali u tački 6.1.1.3 Izvještaja. Za iznos pogrešno knjiženih kredita na 591111, neraspoređeni višak prihoda nad rashodima je potcijenjen, zbog čega nismo mogli potvrditi ukupno iskazani neraspoređeni višak prihoda nad rashodima u iznosu od 1.243.052 KM.

6.2 BILANS STANJA

6.2.1 GOTOVINA, KRATKOROČNA POTRAŽIVANJA, RAZGRANIČENJA I ZALIHE

Gotovina na transakcijskim računima i u blagajni iskazana je u iznosu od 5.054.849 KM, od čega se na stanje na žiro odnosi 5.054.275 KM, a stanje u blagajni 574 KM.

Stanje na žiro računima odnosi se na stanje transakcijskog računa 2.383.134 KM i podračuna od kojih je najveći saldo iskazan kod: podračun za izgradnju skloništa (1.209.083 KM), zaštitu od prirodnih i drugih nesreća (766.297 KM), zaštitu okoline (304.218 KM), vatrogastvo (252.975 KM). Iskazana stanja u poslovnim knjigama usaglašena su sa bankovnim izvodima.

Kratkoročna potraživanja iskazana su u iznosu od 3.421.835 KM i odnose se na ostala potraživanja (2.098.117 KM) i potraživanja od pravnih osoba (1.323.718 KM).

Potraživanja od pravnih osoba odnose se na potraživanja po osnovu komunalne naknade i građevinskog zemljišta (878.180 KM), naknadu za vatrogastvo (113.011 KM), naknadu za pogodnost – renta (99.510 KM), zakupninu (97.170 KM) itd.

Potraživanja za komunalnu naknadu i građevinsko zemljište u najvećem dijelu u iznosu od 651.676 KM odnose se na potraživanja iskazana u početnom stanju. Za ista nije prezentirana odgovarajuća dokumentacija iz koje bi zaključili na koji period se odnose dugovanja i da li su eventualno zastarjela.

Iz evidencije o poslatim opomenama sa imenima 702 dužnika, također nismo mogli izvesti zaključke budući da je ista sadržavala samo imena dužnika i adrese.

Rješenja za komunalnu naknadu izdata su u 2019. godini, kojim je utvrđeno da važe za svaku narednu godinu, ukoliko ne nastupe promijenjene okolnosti. Obveznik je u skladu s rješenjem dužan naknadu plaćati svaki mjesec u pojedinačnim iznosima ili jednokratno u ukupnom godišnjem iznosu najkasnije do 31. 12. za tekuću godinu.

U 2022. godini na osnovu rješenja evidentirana su potraživanja za 2021. godinu u zbirnom iznosu od 292.791 KM, a potraživanja za 2022. godinu nisu knjigovodstveno evidentirana.

S obzirom na to da su potraživanja po osnovu komunalne naknade knjižena u zbirnom iznosu, da ova potraživanja za 2022. godinu nisu uopće knjigovodstveno evidentirana, Grad nije osigurao primjenu računovodstvenih načela tačnosti, istinitosti i pojedinačnog iskazivanja događaja u skladu s Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH, te finansijski izvještaji ne daju njihov tačan prikaz.

Ostala potraživanja odnose se na sumnjiva i sporna potraživanja, od čega po osnovu zakupa poslovnih prostora 1.426.661 KM i za građevinsko zemljište i komunalnu naknadu 651.082 KM.

Sumnjiva i sporna potraživanja po osnovu zakupa poslovnih prostora odnose se u najvećem dijelu na dužnike: „Velepromet maloprodaja“ d.o.o. Visoko (542.914 KM), „KTK Visoko“ d.d. Visoko (252.075 KM), „HUT“ d.o.o. Visoko (114.547 KM), Dedić Ismet (67.415 KM), Vasiljević Predrag (51.437 KM), Vasiljević Nenad (51.349 KM). Za iste su pokrenuti sudski postupci od strane Pravobranilaštva.

Utvdili smo da je društvo „HUT“ d.o.o. Visoko rješenjem Općinskog suda u Zenici od 19. 1. 2011. godine brisano iz sudskog registra, te je za iskazano potraživanje u iznosu od 114.547 KM izvjesno da je nenaplativo.

U sudskom postupku protiv tuženog „Velepromet maloprodaja“ d.o.o. Visoko, Općina Visoko je u zakonskom roku prijavila potraživanja krajem 2016. godine u stečajnu masu iznos od 603.767 KM na ime glavnog duga sa zakonskim zateznim kamatama na ovaj iznos. Iz stečajne mase naplaćeno je ukupno 141.685 KM, te je za iskazano potraživanje u iznosu od 542.914 KM izvjesno da je nenaplativo.

U stečajnu masu krajem 2021. godine prijavljena su i potraživanja od „KTK Visoko“ d.d. Visoko u iznosu od 212.255 KM.

Utvdili smo da **za sumnjiva i sporna potraživanja po osnovu naknade za građevinsko zemljište** u iznosu od 651.081 KM ne postoji dokumentacija koja potvrđuje iz kojeg perioda datiraju navedena potraživanja, na koga se odnose, niti da su poduzimane blagovremene zakonske mjere na njihovoj naplati.

Prema sačinjenoj Izjavi odgovorne osobe, uvođenjem novog softverskog rješenja 2009. godine početna stanja u program unesena su ručno. Prilikom unosa, u dijelu početnih stanja kupaca unesen je iznos dugovno bez izbora komitenta. Kako se dalje navodi, ovo knjiženje Služba za finansije, privredu, poslovne prostore i ekonomski razvoj nije mogla ispraviti zbog nemogućnosti identifikacije komitenata.

Zbog navedenog se nismo uvjerali da je Grad osigurao računovodstveno načelo tačnosti i istinitosti i pojedinačno iskazivanje poslovnih događaja, u skladu sa Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH, niti da su poduzimane blagovremene zakonske mjere na naplati potraživanja iz ranijeg perioda.

Također, utvdili smo da Služba za finansije, privredu, poslovne prostore i ekonomski razvoj nije uspostavila odgovarajuće evidencije potraživanja u Glavnoj i pomoćnoj knjizi, niti je vršila usklađivanje sa službama koje izdaju rješenja.

Imajući u vidu navedeno, evidentno je da se najveći dio potraživanja odnosi na potraživanja iz ranijeg perioda. Nije nam prezentirana dokumentacija koja potvrđuje strukturu kratkoročnih potraživanja starijih od 6 mjeseci, kao ni da su izvršene analize njihove naplativosti, te u skladu sa tim preknjižavanje na sumnjiva i sporna potraživanja zbog čega nije postupljeno u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH, Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH. Nakon obavljene prethodne revizije Služba za finansije, privredu, poslovne prostore i ekonomski razvoj započela je analizu kratkoročnih potraživanja. S tim u vezi izvršene su određene ispravke ranijih knjiženja i prijenos određenih potraživanja na sumnjiva i sporna.

Grad nije pratio naplatu potraživanja od fizičkih i pravnih lica, niti je vršio analize njihove naplativosti, te su u skladu s tim preknjižavana na sumnjiva i sporna potraživanja. Nije prezentirano da su poduzete sve zakonom propisane mjere s ciljem naplate potraživanja, zbog čega je za određena u iznosu najmanje od 651.081 KM nastupio rok zastare. Također, Grad na poziciji potraživanja nije osigurao računovodstveno načelo tačnosti i istinitosti i pojedinačno iskazivanje poslovnih događaja, zbog čega nije postupljeno u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH, Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

Preporuke:

- *uspostaviti odgovarajuće evidencije potraživanja u Glavnoj i pomoćnoj knjizi, te vršiti usklađivanje sa službama koje izdaju rješenja;*
- *izvršiti analizu i ocjenu naplativosti potraživanja koja su iskazana u Glavnoj knjizi, na osnovu konstatovanog predložiti daljnje mjere u saradnji sa Gradskim pravobranilaštvom, s ciljem realnog iskazivanja potraživanja, te osigurati dosljednu primjenu računovodstvenih načela, u skladu s Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH.*

6.2.2 STALNA SREDSTVA

U finansijskim izvještajima Grada na 31. 12. 2022. godine iskazana su stalna sredstva sadašnje vrijednosti od 6.571.649 KM (nabavne vrijednosti 8.253.205 KM, ispravke vrijednosti 1.681.556 KM).

Strukturu stalnih sredstava nabavne vrijednosti čine: zemljište (1.059.584 KM), građevine (2.950.729 KM), oprema (1.767.413 KM), stalna sredstva u obliku prava (1.285.774 KM) i sredstva u pripremi (1.189.705 KM).

Na Gradski organ se odnosi 8.004.981 KM nabavne vrijednosti stalnih sredstava, od čega je vrijednost zemljišta (1.059.584 KM), građevine (2.836.784 KM), oprema (1.633.134 KM), stalna sredstva u obliku prava (1.285.774 KM) i sredstva u pripremi (1.189.705 KM).

Na poziciji građevina iskazano je 2.950.729 KM, od čega se na Gradski organ odnosi 2.836.785 KM.

U poslovnim knjigama evidentirano je pet zgrada. Prezentirani su ZK ulošci prema kojim su dvije poslovne zgrade u privredi TABHANA i JALIJA sa upisanim vlasništvom u korist Grada Visoko udio 1/1, dok su zgrada Skupštine Opštine (sadašnja zgrada Grada) i poslovna zgrada u vanprivredi JALIJA sa upisanim pravom raspolaganja u korist Općine Visoko udio 1/1. Stambena zgrada u naselju Luke je sa upisanim pravom raspolaganja u korist SIZ stanovanja i komunalne djelatnosti udio 1/1.

Prema prezentiranom pregledu, od ukupno 53 poslovna prostora, 42 prostora izdaju se pod zakup, a sedam prostora je u postupku rušenja. Poslovni prostori nisu iskazani u knjigovodstvenim evidencijama, a najveći broj je u zemljišno-knjižnim ulošcima sa upisanim pravom raspolaganja u korist Općine Visoko, udio 1/1.

Odlukom Općinskog vijeća od 29. 6. 2018. godine utvrđen je način korištenja i raspolaganja 12 općinskih stanova površine do 53 m². Stanovi su dati na privremeno korištenje korisnicima prema zaključenim ugovorima kojim je utvrđena mjesečna zakupnina u iznosu od 0,22 KM/m². Stanovi nisu iskazani u knjigovodstvenim evidencijama. Prema uzorku jedan stan površine 42 m² u zemljišno-knjižnom ulošku je sa upisanim pravom vlasništva u korist Općine Visoko, udio 1/1, četiri stana sa upisanim pravom raspolaganja u korist Općine Visoko, udio 1/1, jedan površine 42 m² sa upisanim etažnim vlasništvom i jedan površine 53 m² sa upisanim pravom raspolaganja u korist SIZ osnovna zajed. stanovanja, udio 1/1.

Grad nije knjigovodstveno evidentirao ceste koje su mu date u nadležnost u skladu sa Zakonom o cestama FBiH,²¹ a ulaganja u rekonstrukciju u 2022. godini u iznosu od 3.609.865 KM također nisu knjigovodstveno evidentirana kao povećanje vrijednosti stalnih sredstava i izvora stalnih sredstava. Zbog navedenog stalna sredstva i izvori sredstava nisu realno iskazani.

²¹ „Sl. novine FBiH”, br. 12/10, 16/10 – ispravka i 66/13- Zakonom je definisano da upravljanje, građenje, rekonstrukciju, održavanje i zaštitu lokalnih cesta vrše nadležni općinski organi, kao i da općinski organi vode evidenciju (bazu podataka) cesta, objekata, saobraćajne signalizacije i opreme na cestama i katastra cestovnog zemljišnog pojasa.

Također smo utvrdili da se ne vodi pomoćna knjiga kapitalne imovine, a što je obaveza u skladu sa članom 7. Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH i članom 59. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

Sredstva u pripremi evidentirana u iznosu od 1.189.705 KM, odnose se na ulaganja u izgradnju pješačkog mosta na rijeci Bosni – Luke – Ozrakovići tokom perioda 2016-2018. godine. Nije prezentirana dokumentacija koja potvrđuje da je izvršen tehnički prijem mosta. Most se u potpunosti vodi na pripremi, iako se koristi, što nije u skladu s Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH i Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i trezor. Navedenim propisima, na poziciji sredstva u pripremi evidentiraju se transakcije nabavke sredstava do momenta završetka izgradnje i stavljanja sredstva u upotrebu kada se saldo na ovom kontu zatvara sa stalnim sredstvom u upotrebi, te vrši obračun amortizacije na osnovu vijeka trajanja sredstva.

Grad nije knjigovodstveno evidentirao ceste koje su mu date u nadležnost, stanove i poslovne prostore, a ulaganja u rekonstrukciju cesta u 2022. godini također nisu knjigovodstveno evidentirana kao povećanje vrijednosti stalnih sredstava i izvora stalnih sredstava. Sredstva u pripremi u vrijednosti od 1.189.705 KM nisu stavljena u upotrebu, iako je investicija okončana, a nije uspostavljena ni pomoćna knjiga kapitalne imovine. Zbog navedenog stalna sredstva i izvori sredstava nisu realno iskazani, a efekte na finansijske izvještaje ne možemo utvrditi. Navedeno nije u skladu s odredbama Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

U skladu s članom 18. Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH, članom 66. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH i članom 13. **Pravilnika o računovodstvu i računovodstvenim politikama u Jedinственном organu uprave Općine Visoko**, budžetski korisnici vrše revalorizaciju stalnih sredstava. Knjigovodstveni iznos materijalnih sredstava obavezno se koriguje ako je inflacija na godišnjem nivou mjerenja rastom cijena viša od 10% ili 10% i više kumulativno od zadnje promjene vrijednosti sredstava. Revalorizacija se vrši primjenom kumulativnog iznosa rasta cijena proizvođača industrijskih proizvoda, koje objavljuje Federalni zavod za statistiku. Efekti revalorizacije povećavaju izvore stalnih sredstava za razliku između rezultata revalorizacije nabavne vrijednosti i rezultata revalorizacije otpisane vrijednosti, a knjiži se tako što se povećava vrijednost stalnih sredstava i njihova ispravka za iznos revalorizacije, a efekti revalorizacije se evidentiraju na potražnoj strani konta izvora stalnih sredstava.

Grad nije izvršio revalorizaciju stalnih sredstava za 2022. godinu iako je prema podacima Federalnog zavoda za statistiku rast cijena industrijskih proizvoda od januara do decembra 2022. godine porastao je za 17,4%. Uzimajući u obzir sadašnju vrijednost stalnih sredstava i izvora stalnih sredstava na 31. 12. 2022. godine, efekt revalorizacije bi bio povećanje knjigovodstvene vrijednosti stalnih sredstava od 936.458 KM. Sredstva u pripremi se ne revalorizuju.

Revalorizacija se vrši primjenom kumulativnog iznosa rasta cijena proizvođača industrijskih proizvoda, koje objavljuje Federalni zavod za statistiku na način da povećava vrijednost izvora stalnih sredstava za razliku između rezultata revalorizacije nabavne i ispravke vrijednosti, kako bi se u periodu inflacije njihova vrijednost uskladila. Prema podacima Federalnog zavoda za statistiku, rast cijena industrijskih proizvoda od januara do decembra 2022. godine porastao za 17,4%, što je iziskivalo revalorizaciju. Nije izvršena revalorizacija stalnih sredstava za 2022. godinu u skladu sa propisima za budžetske korisnike.

Preporuke:

- ***knjigovodstveno evidentirati stanove, poslovne prostore i ceste te poduzeti aktivnosti kako bi se ulaganja iskazana na poziciji stalnih sredstava u pripremi stavila u upotrebu, u skladu s Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH;***
- ***voditi pomoćnu knjigu kapitalne imovine, u skladu sa Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH;***
- ***izvršiti revalorizaciju stalnih sredstava za 2022. godinu u skladu s članom 18. Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH, članom 66. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH i članom 13. Pravilnika o računovodstvu i računovodstvenim politikama u Jedinственном organu uprave Općine Visoko.***

6.2.3 KRATKOROČNE OBAVEZE I RAZGRANIČENJA

Kratkoročne obaveze i razgraničenja iskazani su u iznosu od 6.459.236 KM, a čine ih kratkoročne tekuće obaveze (340.535 KM), obaveze prema zaposlenicima (261.890 KM) i kratkoročna razgraničenja (5.856.811 KM).

Kratkoročne obaveze i razgraničenja u Gradskom organu iskazane su u iznosu od 6.422.674 KM, a čine ih kratkoročne tekuće obaveze (336.452 KM), obaveze prema zaposlenicima (229.411 KM), i kratkoročna razgraničenja (5.856.811 KM).

Kratkoročne tekuće obaveze odnose se najvećim dijelom na obaveze prema dobavljačima u iznosu od 315.246 KM, koje su potvrđene izvodima otvorenih stavki.

Obaveze prema zaposlenicima odnose se na obračunate a neisplaćene plaće i naknade plaće za decembar 2022. godine.

Kratkoročna razgraničenja odnose se na razgraničene prihode za namjenska sredstva u iznosu od 2.445.530 KM i razgraničene ostale prihode (3.411.281 KM).

Kratkoročne obaveze i razgraničenja JU Centar za socijalni rad iskazane su u iznosu od 36.562 KM i odnose se na obaveze prema zaposlenicima (32.479 KM) i kratkoročne tekuće obaveze (4.083 KM).

6.2.4 DUGOROČNE OBAVEZE I RAZGRANIČENJA

Dugoročne obaveze i razgraničenja na 31. 12. 2022. godine iskazane su u iznosu od 7.710.992 KM i odnose se na dugoročne obaveze Gradskog organa za kredite.

Strukturu obaveza po kreditima na 31. 12. 2022. godine čine: obaveze po kreditu za finansiranje projekta „Dogradnja gradskog vodovodnog sistema Općine Visoko – podsistem Gračanica i Moštre“ (6.955.724 KM), za „Projekat izgradnje gradskog kolektora od Kožarskog do betonskog mosta, izgradnja vodozahvata Haluge I faza i rekonstrukcija gradske vodovodne mreže“ (622.222 KM) i kredit Svjetske banke za Sanaciju komunalne infrastrukture sektor „Vodoopskrba, kanalizacija i čvrsti otpad“ - IDA 2148 (133.046 KM). Obaveze po kreditima usaglašene su sa kreditorima na 31. 12. 2022. godine.

Ugovor o zajmu u iznosu od 4.500.000 EUR zaključen je između Evropske banke za obnovu i razvoj – EBRD i Bosne i Hercegovine za finansiranje **projekta „Dogradnja gradskog vodovodnog sistema Općine Visoko – podsistem Gračanica i Moštre“**. Na osnovu Ugovora o zajmu zaključen je Podugovor o zajmu između Federalnog ministarstva finansija u ime FBiH i Općine Visoko 5. 2. 2018. godine.

Period otplate je 15,5 godina, uključujući 3,5 godina grace perioda, s tim da se otplata vrši polugodišnje uz kamatnu stopu šestomjesečni EURIBOR plus marža 1% godišnje.

Na osnovu Odluke Općinskog vijeća od 9. 7. 2016. godine zaključen je ugovor sa JKP „Visoko“ d.o.o. Visoko, kojim se preduzeće obavezuje na otplatu kredita. Kredit je knjigovodstveno evidentiran na poziciji dugoročnih plasmana.

Ugovor o kreditu u iznosu od 1.000.000 KM Njemačke banke za obnovu (KfW) zaključen je između Federalnog ministarstva finansija, Općine Visoko i JKP „Visočica“ d.o.o. Visoko za „**Projekat izgradnje gradskog kolektora od Kožarskog do betonskog mosta, izgradnja vodozahvata Haluge I faza i rekonstrukcija gradske vodovodne mreže**“. Kredit je odobren 2010. godine, uz kamatu 5%, koja se može promijeniti na 4% odnosno 3% u zavisnosti od povećanja stepena naplate javnog preduzeća.

Otplata kredita utvrđena je u 30 jednakih (ili onoliko jednakih koliko je moguće) polugodišnjih rata, počev od 30. 5. 2014. godine, do 30. 11. 2028. godine. Aneksom šest ugovora od 18. 6. 2015. godine zadnji datum otplate glavnice kredita je 30. 11. 2032. godine.

Ugovor o kreditu u iznosu od 156.679,52 US\$ Svjetske banke za **Sanaciju komunalne infrastrukture sektor „Vodoopskrba, kanalizacija i čvrsti otpad“ - IDA 2148** zaključen je između Federalnog ministarstva finansija, Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva i Općine za hitnu sanaciju komunalne infrastrukture, odnosno izgradnju kanalizacionog kolektora u starom dijelu Visokog. Kredit je odobren 1998. godine, što čini 79% od ukupne vrijednosti realizovanih radova. Period otplate je 30 godina, uključujući 8 godina grace perioda, s tim da se otplata vrši polugodišnje od 1. 4. 2006. godine.

Revizijom smo utvrdili da prilikom knjigovodstvenog evidentiranja kredita Svjetske banke i kredita Njemačke banke za obnovu (KfW) u ranijem periodu nisu dosljedno primijenjene Računovodstvene politike za federalne budžetske korisnike i trezor. Naime, knjigovodstveno su evidentirani na kontu 591111 Neraspoređeni višak prihoda odnosno rashoda umjesto na kontu 511120 – Izvori novčanih sredstava, zbog čega neraspoređeni višak prihoda nad rashodima i izvori sredstava nisu tačno iskazani u Bilansu stanja.

Preporuka:

- **izvršiti analizu ranije provedenih knjiženja dugoročnih obaveza po osnovu kredita, te provesti odgovarajuća knjiženja u skladu s Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i trezor.**

6.2.5 IZVORI SREDSTAVA

U konsolidovanom bilansu stanja izvori stalnih sredstava iskazani su u iznosu od 7.889.977 KM i čine ih izvori stalnih sredstava 6.646.925 KM i neraspoređeni višak prihoda nad rashodima 1.243.052 KM. Izvori stalnih sredstava čine izvori stalnih sredstava u iznosu od 6.571.648 KM, koji su usklađeni sa iskazanom knjigovodstvenom vrijednosti stalnih sredstava i izvori novčanih sredstava (75.277 KM).

S obzirom na to da Grad u Glavnoj knjizi nije evidentirao određena stalna sredstva (ceste, poslovni prostori, stanovi), i izvori stalnih sredstava manje su iskazani, a efekte na finansijske izvještaje ne možemo izmjeriti što je opisano u tački 6.2.2 Izvještaja.

U ranijem periodu nisu dosljedno primijenjene Računovodstvene politike za federalne budžetske korisnike i trezor, zbog čega izvori novčanih sredstava nisu tačno iskazani, budući da su dugoročne obaveze po osnovu kredita evidentirane na poziciji neraspoređenog viška prihoda i rashoda.

Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima iskazan je u iznosu od 1.243.052 KM. Nismo ga mogli potvrditi s obzirom na to da u ranijem periodu nisu dosljedno primijenjene Računovodstvene politike za federalne budžetske korisnike i trezor u dijelu koji se odnosi na knjigovodstveno evidentiranje dugoročnih obaveza po osnovu kredita, te stoga što su namjenski prihodi priznati kao prihod perioda, iako nisu utrošeni. Zbog navedenog izvori stalnih sredstava u Bilansu stanja nisu tačno iskazani s obzirom na to da u 2022. godini i u ranijim periodima nisu dosljedno primijenjene Računovodstvene politike za federalne budžetske korisnike i trezor.

Preporuka:

- **izvršiti analizu strukture konta Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima i u skladu s konstatovanim provesti odgovarajuća knjiženja.**

6.2.6 POPIS SREDSTAVA I OBAVEZA

Odlukom gradonačelnika od 30. 12. 2022. godine imenovana je Komisija za popis obaveza, potraživanja, novčanih sredstava, zaliha i stalnih sredstava u vlasništvu Grada na 31. 12. 2022. godine.

Centralna popisna komisija sačinila je Elaborat o izvršenom popisu Grada na 31. 12. 2022. godine koji je usvojen Rješenjem gradonačelnika od 24. 2. 2023. godine.

Uvidom u Izvještaj centralne popisne komisije i izvještaje popisnih komisija utvrdili smo sljedeće:

- Komisija za popis stalnih sredstava nije izvršila popis zemljišta, zgrada, poslovnih prostora i stanova, stalnih sredstava u obliku prava, sredstava u pripremi, dugoročnih plasmana.
- Kod značajnog broja stalnih sredstava (ukupno 112) nije pronađen inventurni broj. Nakon izvršenog naturalnog popisa, vršen je naknadno unos nedostajućih brojeva u liste crvenom olovkom, prema knjigovodstvenim evidencijama.
- Po završetku naturalnog popisa, nisu sačinjene popisne liste koje sadrže sve elemente, jer u istim nisu iskazane količine, cijene i vrijednosti, niti razlike između stvarnog i knjigovodstvenog stanja stalnih sredstava, što ukazuje da knjigovodstvena stanja nisu usklađena sa stvarnim stanjem.
- Komisija za popis obaveza, potraživanja, zaliha i novčanih sredstava nije preuzela izvode otvorenih stavki (IOS) od Službe za finansije za usklađivanje stanja potraživanja i obaveza, što je konstatovala Centralna popisna komisija u Elaboratu.
- U Izvještaju o popisu, nije dat osvrt na stanje potraživanja, period na koji se odnose, da li ima potraživanja za koja nisu poduzete zakonske mjere naplate istih, te da li ima potraživanja za koje je istekao zakonski rok naplate, odnosno koja su zastarjela, niti je dala prijedlog poduzimanja radnji za naplatu potraživanja.
- Popis obaveza izvršen je preuzimanjem analitičkih kartica iz knjigovodstva.

Uzimajući u obzir sve navedeno, konstatujemo da Grad nije izvršio cjelovit popis imovine i obaveza na osnovu vjerodostojne dokumentacije, niti je izvršio usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine u skladu sa članom 21. i 22. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH, članom 18. Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH i članovima od 67. do 69. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

Preporuka:

- ***popisom utvrditi stvarno stanje imovine i obaveza i izvršiti usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem, kako je to propisano Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.***

6.3 IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA

U Izvještaju o novčanim tokovima iskazani su novčani primici u iznosu od 19.939.388 KM, novčane isplate 19.447.619 KM, neto novčani primici 491.769 KM. Saldo gotovine na početku godine iznosio je 4.563.080 KM, a na kraju godine 5.054.849 KM.

Izvještaj o novčanim tokovima sačinjen je u skladu s Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem izvještaju budžeta u FBiH.

7. VANBILANSNA EVIDENCIJA

U skladu s Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH, na kontima klase 9 – Vanbilansna evidencija, evidentiraju se poslovni događaji koji nemaju direktnog utjecaja na sredstva i izvore sredstava, već samo otvaraju mogućnost za takve uticaje u budućnosti (primljene i date garancije i mjenice).

Grad je u 2022. godini evidentirao potencijalne obaveze po osnovu podnesenih tužbi od strane trećih lica u iznosu od 414.621 KM, koje se odnose na naknadu materijalne štete, po osnovu isplate duga i po osnovu utvrđivanja prava vlasništva. Također su evidentirana potraživanja Grada prema trećim licima u iznosu od 1.106.820 KM, koja nemaju karakter potencijalnih, budući da su već evidentirana u bilansnim evidencijama, na kontu sumnjivih i spornih potraživanja. U 2023. godini provedena su korektivna knjiženja.

8. JAVNE NABAVKE

Plan javnih nabavki roba i usluga (u daljnjem tekstu: plan) za 2022. godinu donesen je u februaru 2022. godine kojim je predviđeno provođenje 86 otvorenih postupaka i 24 direktna sporazuma.

Po donošenju plana doneseno je 13 izmjena plana, tako da su u 2022. godini planirane nabavke u ukupnom iznosu od 9.812.851 KM kojim je predviđeno provođenje 98 otvorenih postupaka, 33 direktna sporazuma i jedan pregovarački postupak.

U 2022. godini zaključeni su ugovori za nabavku roba, usluga i radova u vrijednosti od 6.721.673 KM. Zaključeni su nakon provedenih 59 otvorenih postupaka (6.617.020 KM), 46 direktnih sporazuma (96.653 KM) i jednog konkurentskog zahtjeva (8.000 KM).

Uzorkom smo obuhvatili postupke nabavki i zaključene ugovore u vrijednosti od 2.780.560 KM, od čega osam otvorenih postupaka (2.739.704 KM) i šest direktnih sporazuma (40.856 KM).

Otvoreni postupak nabavke za sanaciju i održavanje lokalnog puta Gračanica do Goruše pokrenut je Odlukom gradonačelnika od 14. 7. 2022. godine, procijenjene vrijednosti 475.665 KM. Prema Izvještaju o preuzimanju tenderske dokumentacije, istu je preuzelo 10 zainteresiranih ponuđača, a ponude je dostavilo pet ponuđača. Nakon e-aukcije za dodjelu ugovora izabran je „ADO-TRANS“ d.o.o. Visoko. Sa izvođačem je zaključen ugovor 13. 9. 2022. godine u vrijednosti 475.665 KM, a ugovoreni rok za izvođenje radova je 30 kalendarskih dana od dana uvođenja u posao. Izvođač je uveden u posao 6. 3. 2023. godine što je konstatovano Zapisnikom o uvođenju izvođača radova u posao. **Budući da je uvođenje izvođača radova u posao izvršeno u 2023. godini, nije bilo realizacije ugovora u revidiranoj godini.**

Otvoreni postupak nabavke za sanaciju i održavanje lokalnog puta u ulici Aleja šehida Resula pokrenut je Odlukom gradonačelnika od 6. 7. 2022. godine, procijenjene vrijednosti 400.000 KM. Prema Izvještaju o preuzimanju tenderske dokumentacije, istu je preuzelo 11 zainteresiranih ponuđača, a ponude su dostavila tri ponuđača. Nakon e-aukcije za dodjelu ugovora izabran je „ADO-TRANS“ d.o.o. Visoko. Sa izvođačem je zaključen ugovor 12. 9. 2022. godine u vrijednosti 399.615 KM, a ugovoreni rok za izvođenje radova je 60 kalendarskih dana od dana uvođenja u posao. **Izvođač radova nije uveden u posao do kraja 2022. godine, zbog čega nije bilo realizacije ugovora u revidiranoj godini.**

Otvoreni postupak nabavke radova za izgradnju poslovnog objekta obdaništa i jaslica u naselju Prijeko pokrenut je Odlukom gradonačelnika od 19. 4. 2022. godine, procijenjene vrijednosti 585.000 KM. Prema Izvještaju o preuzimanju tenderske dokumentacije, istu je preuzelo 20 zainteresiranih ponuđača, a ponude su dostavila tri ponuđača.

Nakon e-aukcije za dodjelu ugovora izabrana je „Opšta poljoprivredno proizvodno prometno uslužna zadruga „BIOS“ p.o. Visoko“. **Na prijedlog komisije prihvaćena je ponuda koja je za 17.732 KM veća od procijenjene vrijednosti.**

Sa izvođačem je zaključen ugovor 28. 7. 2022. godine u vrijednosti 602.732 KM, a ugovoreni rok za izvođenje radova je 60 kalendarskih dana od dana uvođenja u posao. Izvođač radova uveden je u posao 15. 8. 2022. godine, a u revidiranoj godini ispostavljena je Prva privremena situacija u iznosu od 420.000 KM, što je 70% vrijednosti zaključenog ugovora. Radovi nisu okončani u ugovorenom roku, međutim nadzorni organ je razloge kašnjenja ocijenio većinom opravdanim u svom Izvještaju od 22. 5. 2023. godine.

Otvoreni postupak nabavke za izgradnju škole Alija Nametak Buci u MZ Goruša pokrenut je Odlukom gradonačelnika od 15. 4. 2022. godine, procijenjene vrijednosti 200.000 KM. Namjenska sredstva osiguralo je i doznačilo Kantonalno ministarstvo za obrazovanje, nauku, kulturu i sport u iznosu od 200.000 KM, na osnovu zaključenog ugovora sa Gradom od 16. 12. 2021. godine.

Prema Izvještaju o preuzimanju tenderske dokumentacije, preuzelo ju je 19 zainteresiranih ponuđača, a ponude su dostavila četiri ponuđača. Nakon e-aukcije za dodjelu ugovora izabran je

„DŽEKA GRADNJA“ d.o.o. Visoko. Sa izvođačem je zaključen ugovor 6. 7. 2022. godine u vrijednosti 199.954 KM, a ugovoreni rok za izvođenje radova je 90 kalendarskih dana od dana uvođenja u posao. Zapisnikom o primopredaji radova od 28. 9. 2022. godine Komisija imenovana rješenjem gradonačelnika konstatovala je da nema primjedbi na izvedene radove.

Dok radovi nisu okončani po ovoj nabavci, Odlukom gradonačelnika od 17. 6. 2022. pokrenut je novi otvoreni postupak nabavke za izgradnju škole Alija Nametak Buci u MZ Goruša III faza, procijenjene vrijednosti 195.508 KM. Prenos dodatnih 200.000 KM izvršilo je Kantonalno ministarstvo za obrazovanje, nauku, kulturu i sport, na osnovu zaključenog ugovora sa Gradom od 8. 3. 2022.

Prema Izvještaju o preuzimanju tenderske dokumentacije, istu je preuzelo 12 zainteresiranih ponuđača, a ponudu je dostavio jedan ponuđač, DŽE-KA GRADNJA“ d.o.o. Visoko. **Na prijedlog komisije prihvaćena je ponuda koja je za 10.157 KM veća od procijenjene vrijednosti**, te je sa izvođačem zaključen ugovor 1. 8. 2022. godine u vrijednosti 205.665 KM, sa ugovorenim rokom za izvođenje radova 90 kalendarskih dana od dana uvođenja u posao. Okončana situacija za izvedene radove izdata je 24. 11. 2022. godine. Grad je dostavio Izvještaje o namjenskom utrošku odobrenih sredstava Ministarstvu do kraja 2022. godine.

Tenderskom dokumentacijom za navedene otvorene postupke nije utvrđen rok za uvođenje u posao, te nisu jasno utvrđeni ni rokovi izvođenja radova. Napominjemo da je odredbama člana 53. Zakona o javnim nabavkama utvrđeno da je rok izvođenja radova jedna od informacija koje tenderska dokumentacija minimalno mora sadržavati. Ovo je imalo za posljedicu da realizacija ugovora, odnosno izvođenje radova nije ni započela u godini za koju su sredstva planirana budžetom.

Odlukom gradonačelnika od 29. 4. 2022. godine pokrenut je otvoreni postupak javne nabavke novog vatrogasnog navalnog vozila procijenjene vrijednosti 491.400 KM. Tenderskom dokumentacijom u dijelu tehničke specifikacije tražena je snaga motora min 160 kW max 165 kW, zapremina motora min 4.500 ccm max 5.000 ccm, izvedba motora EURO-6 bez upotrebe sistema povrata ispušnih plinova (EGR), osovinski razmak min 3.300 mm - max 3.500 mm, dozvoljena ukupna masa vozila max 11.990 kg, dozvoljeno opterećenje prednje osovine min 4.700 kg i stražnje min 8.700 kg, dužina vozila sa nadogradnjom od 6.300 do 6.500 mm, spremnik goriva min 150 litara i min 35 lit AdBlue, retrovizori mehanički podesivi.

Tendersku dokumentaciju preuzela su 23 ponuđača, a **dostavljena je jedna ponuda** od ponuđača Konzorcij TEVE Varnost Elektronika d.o.o. Visoko I ZIEGLER d.o.o. Kutina u iznosu od 491.400 KM.

Prema Izvještaju o pitanjima i odgovorima u vezi sa Tenderskom dokumentacijom, ponuđač SLT d.o.o. Sarajevo zatražio je da se tehnička specifikacija izmijeni (proširi), jer kako se navodi u pitanju, na osnovu datih parametara ugovorni organ je diskriminirao ostale ponuđače.

S tim u vezi, predloženo je da se izvedba motora EURO 6 ponudi sa ili bez upotrebe sistema povrata ispušnih plinova EGR, a ne bez EGR kako je utvrđeno Tenderskom dokumentacijom, dozvoljeno opterećenje stražnje osovine min 8.400 kg, osovinski razmak min 3.200 mm max 3.500 mm, retrovizori mehanički ili elektropodesivi.

Ugovorni organ je u odgovoru naveo da su tehničke karakteristike sačinjene isključivo na osnovu potreba jedinice i stanovništva, da je Tehnička specifikacija sačinjena u skladu sa članom 54. Zakona o javnim nabavkama i smatra da nije data prednost nekom od potencijalnih ponuđača, niti je imao namjeru nekoga diskriminirati. Prihvatanje zahtjeva prema datom odgovoru, značilo bi da ugovorni organ prihvata slabije vozilo od zadanih karakteristika i time ne bi odgovaralo potrebama organa.

Nakon izjavljene žalbe na tendersku dokumentaciju od strane žalitelja Mipex auto RS d.o.o. Banja Luka (u daljem tekstu: žalitelj), ugovorni organ donio je rješenje kojim se žalba djelimično usvaja. Izvršene su izmjene Tenderske dokumentacije u dijelu: snaga motora min 150 kW max 165 kW, zapremina motora min 4.400 ccm max 5.200 ccm, dužina vozila sa nadogradnjom max 6.500 mm. Međutim, žalitelj je izjavio žalbu na Rješenje o djelimičnom usvajanju žalbe, koju je ugovorni organ kao neosnovanu prosljedio Uredu za razmatranje žalbi.

Ured za razmatranje žalbi (u daljem tekstu: URŽ) donio je Rješenje od 28. 7. 2022. godine, kojim se žalba žalitelja Mipex auto RS d.o.o. Banja Luka na Tendersku dokumentaciju usvaja kao djelimično osnovana. Ured cijeni osnovanim navod žalitelja da njegovu žalbu izjavljenu na Rješenje o djelimičnom usvajanju žalbe ugovorni organ je u skladu s članom 100. stav (4) Zakona o javnim nabavkama bio dužan proslijediti ovom organu. Činjenica da je žalba djelimično usvojena, ukazuje na to da Tehnička specifikacija nije bila sačinjena na način da se osigura pravična i aktivna konkurencija.

Prema Zapisniku sa otvaranja ponuda od 23. 8. 2022. godine pristigla je jedna ponuda od ponuđača Konzorcij TEVE Varnost Elektronika d.o.o. Visoko I ZIEGLER d.o.o. Kutina u iznosu od 491.400 KM koji je ponudio karakteristike vozila u okviru utvrđenih raspona (snaga motora, zapremina, dužina vozila, spremnik goriva itd.). **Ugovor sa ponuđačem zaključen je 22. 9. 2022. godine sa utvrđenim rokom za isporuku 12 mjeseci od dana potpisivanja ugovora. Do okončanja revizije vozilo nije isporučeno.**

Tehničkom specifikacijom zatraženi su mehanički podesivi retrovizori i izvedba motora EURO 6 isključivo bez upotrebe sistema povrata ispušnih plinova (EGR). Ugovorni organ je na ovaj način isključio mogućnost ponude elektropodesivih retrovizora i izvedbu motora sa upotrebom sistema povrata ispušnih plinova koja ima manji uticaj na zagađenje okoliša, zbog čega ne možemo potvrditi da je Tehnička specifikacija sačinjena na način da osigura pravičnu i aktivnu konkurenciju.

Tenderskom dokumentacijom za provođenje otvorenih postupaka nisu jasno utvrđeni rokovi izvođenja radova, zbog čega ona nije sačinjena na način da sadrži minimalno informacije utvrđene članom 53. Zakona o javnim nabavkama. Zbog navedenog ugovorni organ nije postupio u skladu s odredbama Zakona o javnim nabavkama.

Preporuka:

- *tenderskom dokumentacijom jasno utvrditi rokove izvođenja radova i sačinjavati je na način da se osigura pravična i aktivna konkurencija u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama.*

9. SUDSKI SPOROVI

Prema prezentiranom pregledu Gradskog pravobranilaštva, sudski postupci koje Grad vodi protiv trećih lica u iznosu od 1.106.820 KM, u najvećem dijelu se odnose na neizmirene obaveze za zakup poslovnih prostora. Najveći dužnici po navedenom osnovu su: „Velepromet maloprodaja“ d.o.o. Visoko (542.914 KM), „KTK Visoko“ d.d. Visoko (252.075 KM), „HUT“ d.o.o. Visoko (114.547 KM), Dedić Ismet (67.415 KM), Vasiljević Predrag (51.437 KM), Vasiljević Nenad (51.349 KM).

Prema prezentiranoj dokumentaciji, nad dužnicima „Velepromet maloprodaja“ d.o.o. Visoko i „HUT“ d.o.o. Visoko okončan je stečajni postupak, zbog čega se radi o iznosu duga od 657.461 KM za koji je izvjesno da je nenaplativ. Navedeno je obrazloženo u tački 6.2.1 Izvještaja.

Postupci koji se vode protiv Grada u iznosu od 414.621 KM odnose se na naknadu materijalne štete, po osnovu isplate duga i po osnovu utvrđivanja prava vlasništva.

10. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA

Na dostavljeni Nacrt izvještaja o izvršenoj finansijskoj reviziji za 2022. godinu Grad je 7. 7. 2023. godine dostavio komentar.

U komentaru su data obrazloženja na nalaze i preporuke u vezi: uspostavljanja sistema internih kontrola i jedinice za internu reviziju, prevencije korupcije, naplate potraživanja, evidentiranja neutrošenih namjenskih prihoda, ugovora o djelu, dodjele tekućih transfera neprofitnim organizacijama, izvještavanja o izvršenju budžeta i javnih nabavki.

Uvažena su i inkorporirana u konačan Izvještaj obrazloženja koja se odnose na ugovore o djelu i javne nabavke kod realizacije ugovora za izgradnju poslovnog objekta obdaništa i jaslica u naselju Prijeko, jer je prezentirana dodatna dokumentacija kojom se obrazlažu razlozi kašnjenja u realizaciji projekta odobreni od nadzornog organa. Također, za nabavku vatrogasnog vozila prezentirano je Rješenje Ureda za razmatranje žalbi od 28. 7. 2022. godine, kojim se usvaja žalba žalitelja Mipex auto RS d.o.o. Banja Luka na Tendersku dokumentaciju kao djelimično osnovana, što je kao činjenica inkorporirano u izvještaj, ali nije imalo utjecaja na izmjenu nalaza.

Djelimično smo prihvatili komentar koji se odnosi na izvještavanje, s obzirom na to da se sačinjavaju periodični i godišnji izvještaji o izvršenju budžeta, ali da se Analiza iskaza, kao dio godišnjih finansijskih izvještaja i dalje ne sačinjava u skladu s propisima, te komentar koji se odnosi na raspodjelu tekućih transfera neprofitnim organizacijama, s obzirom na to da transparentnost jeste osigurana objavljivanjem javnog poziva, ali da nije prezentirana dokumentacija na osnovu koje je vršena ocjena.

Ostali komentari nisu prihvaćeni jer nisu prezentovane nove činjenice, niti je dostavljena relevantna dokumentacija koja bi uticala na izmjene nalaza u Izvještaju, za šta dajemo sljedeća obrazloženja:

- Za neutrošene namjenske prihode od FBiH za koja nije izvršen prenos na kratkoročna vremenska razgraničenja, Grad je naveo da se ne radi o namjenskim sredstvima niti donacijama za koje je otvoren namjenski transakcijski račun kao podračun u okviru Jedinstvenog računa trezora za koje je obaveza knjiženja neutrošenih sredstava, a prije izrade godišnjeg obračuna, na vremenska razgraničenja. Nismo prihvatili dato obrazloženje budući da je za doznačena sredstva utvrđena namjena korištenja i da se namjenski prihodi i primici koji nisu iskorišteni u prethodnoj godini trebaju prenositi u budžet za tekuću budžetsku godinu, u skladu sa odredbama Zakona o budžetima u FBiH.
- U vezi sa potraživanjima navedeno je da su tokom revizije prezentirani dokazi da se poduzimaju aktivnosti na naplati potraživanja putem opomena, tužbi i sl. Međutim, značajan dio iskazanih potraživanja, prema izjavi odgovorne osobe, odnosi se na period prije 2009. godine za koja ove aktivnosti nisu blagovremeno poduzete. U Nacrtu izvještaja smo konstatovali da je nakon obavljene prethodne revizije Služba za finansije, privredu, poslovne prostore i ekonomski razvoj započela analizu kratkoročnih potraživanja, kao i da su izvršene određene ispravke ranijih knjiženja i prijenos određenih potraživanja na sumnjiva i sporna. Nije prezentirana dodatna dokumentacija koja bi utjecala na izmjenu nalaza.
- U obrazloženju za javne nabavke, u dijelu koji se odnosi na utvrđivanje rokova za izvođenje radova, navedeno je da Služba za infrastrukturu, ekologiju, komunalne i inspeksijske poslove, kao jedan od pokretača postupaka javnih nabavki u svakom od zahtjeva za javnu nabavku za izvođenje radova navodi rok izvođenja, a što se ugrađuje u tendersku dokumentaciju koju sačinjava Odsjek za javne nabavke. Prezentirani zahtjevi za javne nabavke nisu imali utjecaja na izmjenu nalaza.

Dostavljene su i informacije o preduzetim aktivnostima na osnovu određenih revizorskih preporuka, koje se odnose na uspostavljanje jedinice za internu reviziju i prevenciju korupcije, te aktivnosti koje će se poduzeti s ciljem unapređenja sistema internih kontrola, u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH, i koje nisu uticale na date nalaze u Izveštaju.

Reviziju Grada Visokog obavio je revizorski tim u sastavu: Seida Isaković – voditeljica tima, i Senad Hasičić – član tima.

Voditeljica tima

Seida Isaković, s.r.

**Rukovoditeljica Sektora
za razvoj, metodologiju i upravljanje
kvalitetom**

Mia Buljubašić, s. r.

**Rukovoditeljica Sektora
za finansijsku reviziju institucija
kantona, gradova i općina**

Amela Mulahalilović, s. r.

V PRILOZI

- 1. KONSOLIDOVANI GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI**
- 2. IZJAVA RUKOVODSTVA**

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE

OBRAZAC GIB

Identifikacijski broj: **4218275170003**

Šifra po kvalifikacionoj
djelatnosti: 84.11

Nadležno ministarstvo: **GRAD VISOKO**

Operativni broj: _____

Organizacijski broj: _____

Potrošačka jedinica-glava: **GRAD VISOKO-KONSOLIDOVANI OBRAZAC**

Funkcionalni kod: _____

Sjedište potrošačke jedinice: **VISOKO**

Fond: _____

Pojedinačni obrasci: _____

Konsolidovani obrasci: **X**

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA
Period izvještavanja : od **01.01.** do **31.12.2022.godine**

R.b.	Broj Konta	POZICIJA	Oznaka za AOP	Planirano	Ostvareno		Odstupanje (4-3)	Procenat 4/3 x 100
					u tekućoj godini	u prethodnoj godini		
	1	2		3	4	5	6	7
1		PRIHODI (2+17+36)	200	24.758.273	19.764.465	18.374.032	-4.993.808	79,8%
2	710000	PRIHODI OD POREZA (3+7+9+11+13+14+15+16)	201	10.211.273	10.353.455	10.094.894	142.182	101,4%
3	711000	Porezi na dobit pojedinaca i preduzeća (4+5+6)	202	0	0	0	0	
4	711100	Porezi na dobit pojedinaca (zaostale uplate poreza)	203	0	0	0	0	
5	711200	Porezi na dobit preduzeća	204	0	0	0	0	
6	711900	Porez na dobit banaka i dr.fin.organizacija, društava za osiguranje i reosiguranje imovine i lica, pravnih lica iz oblasti elektroprivrede, pošte i telekomunikacija i pravnih lica iz oblasti igara na sreću i ostalih preduzeća	205	0	0	0	0	
7	712000	Doprinosi za socijalnu zaštitu (7=8)	206	0	0	0	0	

8	712100	Doprinosi za socijalnu zaštitu	207	0	0	0	0	
9	713000	Porezi na plaću i radnu snagu (13=14)	208	0	0	0	0	
10	713100	Porezi na plaću (zaostale uplate poreza)	209	0	0	0	0	
11	714000	Porez na imovinu (15=16)	210	2.492.000	2.039.082	2.991.892	-452.918	81,8%
12	714100	Porez na imovinu	211	2.492.000	2.039.082	2.991.892	-452.918	81,8%
13	715000	Domaći porezi na dobra i usluge	212	0	0	0	0	
14	716000	Porezi na dohodak	213	2.359.273	2.840.547	2.380.866	481.274	120,4%
15	717000	Prihodi od indirektnih poreza	214	5.360.000	5.473.826	4.722.136	113.826	102,1%
16	719000	Ostali porezi	215	0	0	0	0	
17	720000	NEPOREZNI PRIHODI (18+26+34+35)	216	7.531.000	4.104.046	4.272.914	-3.426.954	54,5%
18	721000	Prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih kursnih razlika (19+.....+25)	217	1.149.000	503.236	698.647	-645.764	43,8%
19	721100	Prihodi od nefin.javnih preduzeća i fin. Institucija	218	1.095.000	472.365	627.165	-622.635	43,1%
20	721200	Ostali prihodi od imovine	219	54.000	30.871	71.482	-23.129	57,2%
21	721300	Kamate i dividende primljene od pozajmica i učešća u kapitalu	220	0	0	0	0	
22	721400	Naknade primljene od pozajmica i učešća u kapitalu	221	0	0	0	0	
23	721500	Prihodi od pozitivnih kursnih razlika	222	0	0	0	0	
24	721600	Prihodi od privatizacije	223	0	0	0	0	
25	721700	Prihodi po osnovu premije i provizije za izdatu garanciju	224	0	0	0	0	
26	722000	Naknade i takse i prihodi od pružanja javnih usluga (27+.....33)	225	6.372.000	3.595.730	3.567.137	-2.776.270	56,4%
27	722100	Administrativne takse	226	250.000	243.413	209.234	-6.587	97,4%
28	722200	Sudske takse	227	0	0	0	0	
29	722300	Komunalne naknade i takse	228	600.000	382.558	556.067	-217.442	63,8%
30	722400	Ostale budžetske naknade i takse	229	2.128.000	947.011	1.007.475	-1.180.989	44,5%
31	722500	Naknade i takse po federalnim zakonima i drugim	230	2.128.100	970.999	792.013	-1.157.101	45,6%
32	722600	Prihodi od pružanja javnih usluga (prihodi od vlastitih djelatnosti korisnika budžeta i vlastiti prihodi)	231	65.900	31.697	31.715	-34.203	48,1%
33	722700	Neplanirane uplate-prihodi	232	1.200.000	1.020.052	970.633	-179.948	85,0%
34	723000	Novčane kazne	233	10.000	5.080	7.130	-4.920	50,8%
35	777000	Drugi tekući prihodi	234	0	0	0	0	
36		PRIMLJENI TRANSFERI (Transferi i donacije) (37+38+39+40+41+42)	235	7.016.000	5.306.964	4.006.224	-1.709.036	75,6%
37	731100	Primljeni tekući transferi od inostranih Vlada i međunarodnih organizacija	236	0	0	0	0	
38	732100	Primljeni transferi od ostalih nivoa vlasti	237	7.016.000	5.306.964	4.006.224	-1.709.036	75,6%
39	741100	Primljeni kapitalni transferi od inostranih Vlada	238	0	0	0	0	
40	742100	Kapitalni transferi od ostalih nivoa vlasti i fondova	239	0	0	0	0	

41	742200	Kapitalni transferi iz nevladinih izvora	240	0	0	0	0	
42	733100	Donacije	241	0	0	0	0	
43		RASHODI (44+47+48+58+67+75+80)	242	15.777.200	15.150.278	12.691.528	-626.922	96,0%
44	611000	Plaće i naknade troškova zaposlenih (45+46)	243	3.397.000	3.016.771	2.888.473	-380.229	88,8%
45	611100	Bruto plaće i naknade plaća	244	2.986.000	2.633.893	2.527.962	-352.107	88,2%
46	611200	Naknade troškova zaposlenih	245	411.000	382.878	360.511	-28.122	93,2%
47	612000	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	246	320.000	276.597	265.541	-43.403	86,4%
48	613000	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge (49+.....+57)	247	5.330.100	4.309.336	3.189.923	-1.020.764	80,8%
49	613100	Putni troškovi	248	14.500	4.012	3.601	-10.488	27,7%
50	613200	Izdaci za energiju	249	325.800	321.272	300.172	-4.528	98,6%
51	613300	Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge	250	2.942.000	2.666.071	2.080.546	-275.929	90,6%
52	613400	Nabavka materijala i sitnog inventara	251	97.200	65.329	42.326	-31.871	67,2%
53	613500	Izdaci za usluge prevoza i goriva	252	139.100	164.140	87.283	25.040	118,0%
54	613600	Unajmljivanje imovine, opreme i nematerijalne imovine	253	0	0	0	0	
55	613700	Izdaci za tekuće održavanje	254	1.039.200	423.059	182.334	-616.141	40,7%
56	613800	Izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa	255	34.200	16.399	18.154	-17.801	48,0%
57	613900	Ugovorene i druge posebne usluge	256	738.100	649.054	475.507	-89.046	87,9%
58	614000	Tekući transferi i drugi tekući rashodi (59+.....+66)	257	6.500.100	7.436.997	6.239.372	936.897	114,4%
59	614100	Tekući transferi drugim nivoima vlasti	258	194.000	207.980	131.741	13.980	107,2%
60	614200	Tekući transferi pojedincima	259	3.228.500	4.373.595	3.283.959	1.145.095	135,5%
61	614300	Tekući transferi neprofitnim organizacijama	260	835.900	832.195	769.220	-3.705	99,6%
62	614400	Subvencije javnim preduzećima	261	1.413.600	1.262.681	1.478.191	-150.919	89,3%
63	614500	Subvencije privatnim preduzećima i poduzetnicima	262	696.000	621.060	464.136	-74.940	89,2%
64	614600	Subvencije finansijskim institucijama	263	0	0	0	0	
65	614700	Tekući transferi u inostranstvo	264	0	0	0	0	
66	614800	Drugi tekući rashodi	265	132.100	139.486	112.125	7.386	105,6%
67	615000	Kapitalni transferi (68+.....+74)	266	0	0	0	0	
68	615100	Kapitalni transferi drugim nivoima vlasti	267	0	0	0	0	
69	615200	Kapitalni transferi pojedincima	268	0	0	0	0	
70	615300	Kapitalni transferi neprofitnim organizacijama	269	0	0	0	0	
71	615400	Kapitalni transferi javnim preduzećima	270	0	0	0	0	
72	615500	Kapitalni transferi privatnim preduzećima i poduzetnicima	271	0	0	0	0	
73	615600	Kapitalni transferi finansijskim institucijama	272	0	0	0	0	
74	615700	Kapitalni transferi u inostranstvo	273	0	0	0	0	
75	616000	Izdaci za kamate (76+.....+79)	274	210.000	110.577	108.219	-99.423	52,7%

76	616100	Kamate na pozajmice primljene kroz Državu	275	210.000	110.577	108.219	-99.423	52,7%
77	616200	Izdaci za inostrane kamate	276	0	0	0	0	
78	616300	Kamate na domaće pozajmljivanje	277	0	0	0	0	
79	616500	Izdaci za kamate vezane za dug po izdatim garancijama	278	0	0	0	0	
80	600000	Tekuća budžetska rezerva	279	20.000				0,0%
81		TEKUĆI SUFICIT (TEKUĆI DEFICIT) (1 minus 43)	280	8.981.073	4.614.187	5.682.504	-4.366.886	51,4%
82		TRANSAKCIJE U STALNIM SREDSTVIMA	281	0	0	0	0	
83		PRIMICI OD PRODAJE STALNIH SREDSTAVA (84+85+86)	282	0	0	0	0	
84	811100	Primici od prodaje stalnih sredstava	283	0	0	0	0	
85	811200	Primici od prodaje federalnih robnih rezervi	284	0	0	0	0	
86	811900	Ostali kapitalni primici	285	0	0	0	0	
87	821000	IZDACI ZA NABAVKU STALNIH SREDSTAVA (88+.....+93)	286	9.391.800	3.612.635	1.827.691	-5.779.165	38,5%
88	821100	Nabavka zemljišta, šuma i višegodišnjih zasada	287	5.000	0	0	-5.000	0,0%
89	821200	Nabavka građevina	288	0	0	255.000	0	
90	821300	Nabavka opreme	289	824.000	194.143	37.134	-629.857	23,6%
91	821400	Nabavka ostalih stalnih sredstava	290	0	0	0	0	
92	821500	Nabavka stalnih sredstava u obliku prava	291	93.000	41.318	43.802	-51.682	44,4%
93	821600	Rekonstrukcija i investicijsko održavanje	292	8.469.800	3.377.174	1.491.755	-5.092.626	39,9%
94		NETO NABAVKA STALNIH SREDSTAVA (87 minus 83)	293	9.391.800	3.612.635	1.827.691	-5.779.165	38,5%
95		NETO POZAJMLJIVANJE (NETO ZADUŽIVANJE) = UKUPAN DEFICIT/SUFICIT (81 minus 94)	294	-410.727	1.001.552	3.854.813	1.412.279	-243,8%
96		TRANSAKCIJE U FINANSIJSKOJ IMOVINI	295	0	0	0	0	
97		PRIMICI OD FINANSIJSKE IMOVINE (98+.....+104)	296	0	0	0	0	
98	813100	Primljene otplate od pozajmljivanja drugim nivoima vlasti	297	0	0	0	0	
99	813200	Primljene otplate od pozajmljivanja pojedincima i neprofitnim organizacijama	298	0	0	0	0	
100	813300	Primljene otplate od pozajmljivanja javnim preduzećima	299	0	0	0	0	
101	813400	Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama javnih preduzeća	300	0	0	0	0	
102	813500	Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama privatnih preduzeća i zajedničkim ulaganjima	301	0	0	0	0	

103	813600	Primljene otplate od ostalih vidova domaćeg pozajmljivanja	302	0	0	0	0	
104	813700	Primljene otplate od pozajmljivanja u inostranstvo	303	0	0	0	0	
105	822000	IZDACI ZA FINANSIJSKU IMOVINU (106+.....+112)	304	0	0	0	0	
106	822100	Pozajmljivanje drugim nivoima vlasti	305	0	0	0	0	
107	822200	Pozajmljivanje pojedincima, neprofitnim organizacijama i	306	0	0	0	0	
108	822300	Pozajmljivanje javnim preduzećima	307	0	0	0	0	
109	822400	Izdaci za kupovinu dionica javnih preduzeća	308	0	0	0	0	
110	822500	Izdaci za kupovinu dionica privatnih preduzeća i učešće u zajedničkim ulaganjima	309	0	0	0	0	
111	822600	Ostala domaća pozajmljivanja	310	0	0	0	0	
112	822700	Pozajmljivanje u inostranstvo	311	0	0	0	0	
113		NETO POVEĆANJE (SMANJENJE) FINANSIJSKE IMOVINE (97 minus 105)	312	0	0	0	0	
114		TRANSAKCIJE U FINANSIJSKIM OBAVEZAMA	313	0	0	0	0	
115		PRIMICI OD ZADUŽIVANJA (116+120)	314	0	0	0	0	
116	814000	Primici od dugoročnog zaduživanja (117+118+119)	315	0	0	0	0	
117	814100	Zajmovi primljeni kroz državu	316	0	0	0	0	
118	814200	Primici od inostranog zaduživanja	317	0	0	0	0	
119	814300	Primici od domaćeg zaduživanja	318	0	0	0	0	
120	815000	Primici od kratkoročnog zaduživanja (121+122+123)	319	0	0	0	0	
121	815100	Zajmovi primljeni kroz državu	320	0	0	0	0	
122	815200	Primici od inostranog zaduživanja	321	0	0	0	0	
123	815300	Primici od domaćeg zaduživanja	322	0	0	0	0	
124	823000	IZDACI ZA OTPLATE DUGOVA (125+.....+130)	323	811.000	846.916	693.397	35.916	104,4%
125	823100	Otplate dugova primljenih kroz državu	324	811.000	846.916	693.397	35.916	104,4%
126	823200	Vanjske otplate	325	0	0	0	0	
127	823300	Otplate domaćeg pozajmljivanja	326	0	0	0	0	
128	823400	Otplata unutrašnjeg duga	327	0	0	0	0	
129	823500	Otplata duga po izdanim garancijama	328	0	0	0	0	
130	823600	Otkup duga	329	0	0	0	0	
131		NETO ZADUŽIVANJE (NETO OTPLATE DUGOVA (115 minus 124)	330	-811.000	-846.916	-693.397	-35.916	104,4%

132		UKUPAN FINANSIJSKI REZULTAT (95+113+131)	331	-1.221.727	154.636	3.161.416	1.376.363	-12,7%
133		SINTETIČKA KLASIFIKACIJA FUNKCIJA VLADE (COFOG) (134+143+149+156+166+173+180+187+194+203)	332	25.980.000	19.609.829	15.212.616	-6.370.171	75,5%
134	01	Opšte javne usluge (135+.....+142)	333	4.387.538	3.874.370	3.575.798	-513.168	88,3%
135	011	Izvršni i zakonodavni organi, finansijski i fiskalni poslovi, vanjski poslovi	334	344.500	291.535	261.128	-52.965	84,6%
136	012	Strana ekonomska pomoć	335	0	0	0	0	
137	013	Opće usluge	336	464.038	381.132	348.960	-82.906	82,1%
138	014	Osnovno istraživanje	337	0	0	0	0	
139	015	liR Opće javne usluge	338	0	0	0	0	
140	016	Opće javne usluge n. k.	339	3.579.000	3.201.703	2.965.710	-377.297	89,5%
141	017	Transakcije vezane za javni dug	340	0	0	0	0	
142	018	Transferi općeg karaktera između različitih nivoa vlasti	341	0	0	0	0	
143	02	Obrana(144+.....+148)	342	0	0	0	0	
144	021	Vojna odbrana	343	0	0	0	0	
145	022	Civilna odbrana	344	0	0	0	0	
146	023	Inostrana vojna pomoć	345	0	0	0	0	
147	024	liR Odbrana	346	0	0	0	0	
148	025	Obrana n. k.	347	0	0	0	0	
149	03	Javni red i sigurnost (150+.....+155)	348	1.378.800	367.273	132.544	-1.011.527	26,6%
150	031	Policijske usluge	349	0	0	0	0	
151	032	Usluge protivpožarne zaštite	350	1.288.100	280.633	67.201	-1.007.467	21,8%
152	033	Sudovi	351	90.700	86.640	65.343	-4.060	95,5%
153	034	Zatvori	352	0	0	0	0	
154	035	liR Javni red i sigurnost	353	0	0	0	0	
155	036	Javni red i sigurnost n. k.	354	0	0	0	0	
156	04	Ekonomski poslovi (157+.....+165)	355	11.121.462	5.830.458	3.848.585	-5.291.004	52,4%
157	041	Opći ekonomski, komercijalni i poslovi po pitanju rada	356	0	0	0	0	
158	042	Poljoprivreda, šumarstvo, lov i ribolov	357	608.000	533.930	277.853	-74.070	87,8%
159	043	Gorivo i energija	358	0	0	0	0	
160	044	Rudarstvo, proizvodnja i izgradnja	359	0	0	0	0	
161	045	Transport	360	0	0	0	0	
162	046	Komunikacije	361	0	0	0	0	
163	047	Ostale industrije	362	1.021.000	957.493	801.616	-63.507	93,8%
164	048	liR Ekonomski poslovi	363	0	0	0	0	
165	049	Ekonomski poslovi n. k.	364	9.492.462	4.339.035	2.769.116	-5.153.427	45,7%

166	05	Zaštita životne sredine (167+.....+172)	365	2.537.500	2.263.936	1.965.745	-273.564	89,2%
167	051	Upravljanje otpadom	366	1.900.000	1.793.631	1.819.410	-106.369	94,4%
168	052	Upravljanje otpadnim vodama	367	0	0	0	0	
169	053	Smanjenje zagađenosti	368	0	0	0	0	
170	054	Zaštita raznovrsnosti flore i faune i zaštita krajolika	369	0	0	0	0	
171	055	liR Zaštita životne sredine	370	0	0	0	0	
172	056	Zaštita životne sredine n. k.	371	637.500	470.305	146.335	-167.195	73,8%
173	06	Stambeni i zajednički poslovi (174+.....+179)	372	1.376.500	1.019.906	617.386	-356.594	74,1%
174	061	Stambeni razvoj	373	0	0	0	0	
175	062	Razvoj zajednice	374	0	0	0	0	
176	063	Vodosnabdijevanje	375	300.000	263.482	0	-36.518	87,8%
177	064	Ulična rasvjeta	376	315.000	331.958	300.126	16.958	105,4%
178	065	liR Stambeni i zajednički poslovi	377	0	0	0	0	
179	066	Stambeni i zajednički poslovi n. k.	378	761.500	424.466	317.260	-337.034	55,7%
180	07	Zdravstvo (181+.....+186)	379	138.000	78.000	247.000	-60.000	56,5%
181	071	Medicinski proizvodi, uređaji i oprema	380	0	0	0	0	
182	072	Vanbolničke usluge	381	0	0	0	0	
183	073	Bolničke usluge	382	0	0	0	0	
184	074	Usluge zdravstvene zaštite	383	0	0	0	0	
185	075	liR Zdravstvo	384	0	0	0	0	
186	076	Zdravstvo n. k.	385	138.000	78.000	247.000	-60.000	56,5%
187	08	Rekreacija, kultura i religija (188+.....+193)	386	1.091.500	1.086.381	884.650	-5.119	99,5%
188	081	Usluge sporta i rekreacije	387	345.000	347.300	292.900	2.300	100,7%
189	082	Usluge kulture	388	440.600	440.481	386.370	-119	100,0%
190	083	Usluge emitiranja i izdavaštva	389	0	0	0	0	
191	084	Religijske i druge zajedničke usluge	390	88.400	88.400	90.000	0	100,0%
192	085	liR Rekreacija, kultura i religija	391	0	0	0	0	
193	086	Rekreacija, kultura i religija n. k.	392	217.500	210.200	115.380	-7.300	96,6%
194	09	Obrazovanje (195+.....+202)	393	824.000	986.339	827.181	162.339	119,7%
195	091	Predškolsko i osnovno obrazovanje	394	260.000	259.200	246.000	-800	99,7%
196	092	Srednje obrazovanje	395	0	0	0	0	
197	093	Obrazovanje poslije srednje škole koje nije visoko obrazovanje	396	0	0	0	0	
198	094	Visoko obrazovanje	397	315.850	455.350	342.245	139.500	144,2%
199	095	Obrazovanje koje nije definirano nivoom	398	148.650	139.875	182.140	-8.775	94,1%
200	096	Pomoćne usluge obrazovanju	399	99.500	131.914	56.796	32.414	132,6%
201	097	liR Obrazovanje	400	0	0	0	0	

202	098	Obrazovanje n. k.	401	0	0	0	0	
203	10	Socijalna zaštita (204+.....+212)	402	3.124.700	4.103.166	3.113.727	978.466	131,3%
204	101	Bolest i hendikepiranost	403	0	0	0	0	
205	102	Starost	404	0	0	0	0	
206	103	Nasljednici	405	0	0	0	0	
207	104	Porodica i djeca	406	0	0	0	0	
208	105	Nezaposlenost	407	0	0	0	0	
209	106	Stanovanje	408	0	0	0	0	
210	107	Socijalno isključenje n. k.	409	0	0	0	0	
211	108	liR Socijalna zaštita	410	0	0	0	0	
212	109	Socijalna zaštita n. k.	411	3.124.700	4.103.166	3.113.727	978.466	131,3%

U Visokom, Certificirani računovođa: Fazlić Anela _____

Dana 24.02.2023 Broj dozvole: _____

Rukovodilac: p.o. Gradonačelnika pomoćnica Gradonačelnika
Suada Koljenović _____

M.P.

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE

Ministarstvo finansija ZE-DO
Nadležno ministarstvo

GRAD VISOKO
Potrošačka jedinica - glava

Visoko
Sjedište potrošačke jedinice

Obrazac BS

4218275170003

Identifikacioni broj

84.11

Šifra po kvalifikacionoj djelatnosti

0

Organizacioni broj

0

Operativni broj

0

Funkcionalni kod

0

Fond

Pojedinačni obrasci:

Konsolidovani obrasci:

BILANS STANJA
na dan 31.12.2022. godine

- u KM -

R.b.	Broj konta	Pozicija	Oznaka za AOP	U obračunskom periodu tekuće godine	U istom obračunskom periodu prethodne godine	Procenat (4/5) × 100
1	1	2	3	4	5	6
1		I AKTIVA				
2	100000+ 200000	A. Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe (3 do 10)	001	8.532.832	8.014.399	106,47
3	110000	Novčana sredstva i plemeniti metali	002	5.054.849	4.563.080	110,78
4	120000	Vrijednosni papiri	003			
5	130000	Kratkoročna potraživanja	004	3.421.835	3.392.011	100,88
6	140000	Kratkoročni plasmani	005			
7	160000	Finansijski i obračunski odnosi sa drugim povezanim jedinicama	006			
8	210000	Zalihe materijala i robe	007			
9	220000	Zalihe sitnog inventara	008			
10	190000	Kratkoročna razgraničenja	009	56.148	59.308	94,67
11	000000	B. Stalna sredstva (14+17+20+21)	010	13.527.373	6.494.912	208,28
12	011000	Stalna sredstva	011	8.253.205	8.018.091	102,93
13	011900	Ispravka vrijednosti stalnih sredstava	012	1.681.556	1.523.179	110,40
14	011-0119	Neotpisana vrijednost stalnih sredstava (12-13)	013	6.571.649	6.494.912	101,18
15	020000	Dugoročni plasmani	014	6.955.724		
16	029000	Ispravka vrijednosti dugoročnih plasmana	015			
17	020-029	Neotpisana vrijednost dugoročnih plasmana (15-16)	016	6.955.724		
18	031000	Vrijednosni papiri	017			
19	031900	Ispravka vrijednosti vrijednosnih papira	018			
20	031-0319	Neotpisana vrijednost vrijednosnih papira (18-19)	019			
21	09	Dugoročna razgraničenja	020			
22		UKUPNA AKTIVA (2+11) = 41	021	22.060.205	14.509.311	152,04

* 1 0 7 9 5 7 1 4 4 4 7 5 *

str. 1 od 2

Kontrolni broj: 107952144475

R.b.	Broj konta	Pozicija	Oznaka za AOP	U obračunskom periodu tekuće godine	U istom obračunskom periodu prethodne godine	Procenat (4/5) × 100
	1	2	3	4	5	6
23		II PASIVA				
24	300000	A. Kratkoročne obaveze i razgraničenja (25 do 30)	022	6.459.236	6.095.438	105,97
25	310000	Kratkoročne tekuće obaveze	023	340.535	204.505	166,52
26	320000	Obaveze po osnovu vrijednosnih papira	024			
27	330000	Kratkoročni krediti i zajmovi	025			
28	340000	Obaveze prema zaposlenicima	026	261.890	235.711	111,11
29	360000	Finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama	027			
30	390000	Kratkoročna razgraničenja	028	5.856.811	5.655.222	103,56
31	400000	B. Dugoročne obaveze i razgraničenja (32+33+34)	029	7.710.992	830.544	928,43
32	410000	Dugoročni krediti i zajmovi	030	7.710.992	830.544	928,43
33	420000	Ostale dugoročne obaveze	031			
34	490000	Dugoročna razgraničenja	032			
35	500000	C. Izvori stalnih sredstava (36+37+38+39-40)	033	7.889.977	7.583.329	104,04
36	510000	Izvori stalnih sredstava	034	6.646.925	6.361.602	104,49
37	520000	Ostali izvori sredstava	035			
38	530000	Izvori sredstava rezervi	036			
39	590000	Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima	037	1.243.052	1.221.727	101,75
40	590000	Neraspoređeni višak rashoda nad приходima	038			
41		UKUPNA PASIVA (24+31+35) = 22	039	22.060.205	14.509.311	152,04

Visoko, 22.02.2023.

Mjesto i datum

FAZLIĆ (ZIYAD) ANELA

Certifikovani računovođa

Suada Koljenović

Rukovodilac

CR-7473/5

Broj dozvole

M.P.

061/462-681

Kontakt

Kontrolni broj: 107952144475

str. 2 od 2

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE

Ministarstvo finansija ZE-DO
Nadležno ministarstvo

GRAD VISOKO
Potrošačka jedinica - glava

Visoko
Sjedište potrošačke jedinice

4218275170003
Identifikacioni broj
84.11
Šifra po kvalifikacionoj djelatnosti
0
Organizacioni broj
0
Operativni broj
0
Funkcionalni kod
0
Fond
Pojedinačni obrasci:
Konsolidovani obrasci:

156060957774

IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA
Period izvještavanja od 1.1.2022. do 31.12.2022. godine

- u KM -

Redni broj	Broj konta	POZICIJA	Oznaka za AOP	Iznos
1	2	3	4	
		I NOVČANI PRIMICI		
1		Prihodi (od 2 do 6)	450	19.939.388
2	710000	Prihodi od poreza	451	10.356.613
3	720000	Neporezni prihodi	452	4.275.811
4	730000	Tekući transferi (transferi i donacije)	453	5.306.964
5	740000	Kapitalni transferi	454	
6	770000	Prihodi po osnovu zaostalih obaveza	455	
7		Kapitalni primici i transferi (redni broj 8)	456	
8	811000	Kapitalni primici od prodaje stalnih sredstava	457	
9		Finansiranje (10+11+12)	458	
10	813000	Primici od finansijske imovine	459	
11	814000	Primici od dugoročnog zaduživanja	460	
12	815000	Primici od kratkoročnog zaduživanja	461	
13		UKUPNI NOVČANI PRIMICI (1+7+9)	462	19.939.388
14		II NOVČANE ISPLATE		
15		Rashodi (od 16 do 21)	463	14.931.007
16	611000	Plaće i naknade troškova zaposlenih	464	2.993.005
17	612000	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	465	274.095
18	613000	Izdaci za materijal, sitni inventar i usluge	466	4.116.333
19	614000	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	467	7.436.997
20	615000	Kapitalni transferi	468	
21	616000	Izdaci za kamate	469	110.577
22		Kapitalni izdaci (redni broj 23)	470	3.669.696
23	821000	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	471	3.669.696
24		Finansiranje (25+26)	472	846.916
25	822000	Izdaci za finansijsku imovinu	473	
26	823000	Izdaci za otplate dugova	474	846.916
27		UKUPNE NOVČANE ISPLATE (15+22+24)	475	19.447.619
28		NETO NOVČANI PRIMICI/ISPLATE (13 minus 27) ili (27 minus 13)	476	491.769
29		SALDO GOTOVINE NA POČETKU GODINE	477	4.563.080
30		SALDO GOTOVINE NA KRAJU GODINE (28+29)	478	5.054.849

Visoko, 22.02.2023.
Mjesto i datum

FAZLIĆ (ZIYAD) ANELA
Certifikovani računovođa

Suada Koljenović
Rukovodilac

CR-7473/5
Broj licence

M.P.

061/462-681
Kontakt

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ZENIČKO-DOBOJSKI KANTON
GRAD VISOKO
GRADONAČELNIK

Broj: 01/1-02-1032/23
Datum: 04.07.2023.god.

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FBiH

IZJAVA RUKOVODSTVA

Ova izjava (u skladu sa zahtjevima ISSAI-ja 2580) daje se u vezi s vašom finansijskom revizijom Grada Visoko za 2022.godinu, u svrhu izražavanja mišljenja o tome da li finansijski izvještaji daju istinit i objektivni prikaz, po svim materijalno značajnim aspektima, u skladu s posebnim propisima Federacije BiH za budžetske korisnike o računovodstvu i finansijskom izvještavanju u javnom sektoru. Izjava se daje i u svrhu potvrđivanja da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, prikazane u finansijskim izvještajima Grada Visoko u svim značajnim aspektima usklađene s nadležnom zakonskom i drugom pravnom regulativom.

Potvrđujemo sljedeće (po našem najboljem znanju i uvjerenju, nakon ispitivanja koje smo smatrali neophodnim kako bismo se odgovarajuće informisali):

Finansijski izvještaji

- Ispunili smo svoju odgovornost za pripremu finansijskih izvještaja u skladu s posebnim propisima Federacije BiH o računovodstvu i finansijskom izvještavanju u javnom sektoru.
- Značajne pretpostavke koje smo koristili u izradi računovodstvenih procjena, uključujući i one mjerene po fer vrijednosti, razumne su i osnovane.
- Odnosi i transakcije između povezanih strana adekvatno su računovodstveno obuhvaćene i objavljene u skladu s posebnim propisima Federacije BiH o računovodstvu i finansijskom izvještavanju.
- Pravilno smo procijenili, evidentirali i objavili sve gubitke po osnovu nenaplativih potraživanja, preuzetih obaveza i obezvređivanja imovine.
- Preduzeli smo neophodne aktivnosti da spriječimo prevare i zloupotrebe javnih sredstava za slučajeve koji su nam bili poznati.
- Nije bilo neusklađenosti sa zahtjevima nadležne zakonske i druge pravne regulative, koje bi, u slučaju nepoštovanja, mogle imati materijalno značajne efekte na finansijske izvještaje.
- Nabavke roba, usluga i radova proveli smo u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama u BiH, rukovodeći se principima racionalnog trošenja javnih sredstava i obezbjeđivanja najboljeg kvaliteta nabavljenih roba, usluga i radova.
- Postupili smo u skladu sa svim aspektima odredbi ugovora (koje smo zaključili tokom godine ili u ranijem periodu), a koje bi, u slučaju nepridržavanja, mogle imati značajne efekte na finansijske izvještaje.
- Sve transakcije su evidentirane u računovodstvenim evidencijama i prezentovane u finansijskim izvještajima.

Omogućili smo vam:

- Pristup svim poslovnim knjigama, evidencijama i dokumentaciji, za koje smatramo da su relevantne za pripremu finansijskih izvještaja;
- Pristup svim informacijama o sudskim sporovima u toku, pokrenutim protiv **Grada Visoko** i koje je pokrenuo **Grad Visoko** i procjenu ishoda tih sporova;
- Pristup dokumentaciji vezanoj za sudska poravnanja i isplate po tim osnovama;
- Dodatne informacije koje ste zahtijevali od nas za potrebe revizije;
- Neograničen pristup osobama u **Gradu Visoko** za koje ste utvrdili da je neophodno da daju revizorske dokaze.

Pružene informacije

- Otkrili smo vam sve poznate slučajeve neusklađenosti sa zakonskom i drugom pravnom regulativom ili sumnjama da one postoje.
- Otkrili smo vam identitet povezanih stranaka subjekta i sve odnose i transakcije koje su nam poznate.
- Dali smo sve informacije u vezi s prevarom ili sumnjom da ona postoji, za koje imamo saznanja i koje mogu uticati na subjekt, a uključuju:
  - rukovodstvo;
  - zaposlene koji imaju značajnu ulogu u internoj kontroli ili
  - ostale, gdje prevara može imati značajan učinak na finansijske izvještaje.

1. Naslovu,
2. Evidencija,
3. a/a.

Ul. A. Izetbegovića 12A, 71300 Visoko, tel: 032/732-500, fax: 032/738-330, mail: gradonacelnik@visoko.gov.ba

